

Europos
Komisija

PANORAMA

ŽIEMA 2017 m. / Nr. 63

Atokiausi ES regionai vienija jėgas

ESI FONDŲ
ĮGYVENDINIMAS
ĮSIBĖGĖJA

SANGLAUDOS
POLITIKA IR
VALENSIJOS
REGIONAS

Regioninė ir
miestų politika

PANORAMA

REDAKCIJOS SKILTIS.....	3	MALTA KURIA GERESNĘ ATEITĮ.....	46
BULGARIJA RUOŠIASI PIRMININKAUTI ES TARYBAI.....	4	NUOTRAUKOSE UŽFIKSUOTA MALTA.....	48
BURGUNDIJOS IR FRANŠ KONTĖ REGIONAS MEZGA TVIRTESNIUS RYŠIUS.....	7	STRUKTŪRINIŲ REFORMŲ RĖMIMO PROGRAMA.....	50
ESI FONDŲ ĮGYVENDINIMAS ĮSIBĖGĖJA.....	10	TERITORIJOMS – PAGRINDINIS SANGLAUDOS POLITIKOS DĖMESYS.....	51
PARTNERYSTĖS GRUPĖSE DALYVAUJANTYS MIESTAI IMASI VEIKSMŲ.....	14	PRANCŪZIJOS DEPARTAMENTAI RAGINA TĖSTI SANGLAUDOS POLITIKĄ.....	52
ATOKIAUSIEMS REGIONAMS SKIRTA ES STRATEGIJA.....	16	2017-ŪJŲ VERSLUS EUROPOS REGIONAS.....	53
MOTERŲ UŽIMTUMAS IR JŲ DALYVAVIMAS REGIONINĖSE ASAMBLĖJOSE.....	26	SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS ABIPUS SIENŲ.....	54
10-ASIS „REGIOSTARS“ GIMTADIENIS.....	28	VIDURŽEMIO JŪROS REGIONAS STIPRINA POLITIKOS FORMAVIMĄ.....	56
KAMPANIJA „EUROPA MANO REGIONE“.....	30	PROJEKTAI IŠ BELGIJOS, LIETUVJOS IR ČEKIJOS RESPUBLIKOS.....	57
JAUNIEJI ŽURNALISTAI EUROPOS MIESTŲ IR REGIONŲ SAVAITĖJE 34 „INTERREG VOLUNTEER YOUTH“: JAUNIMAS SKELBIA ŽINIĄ.....	36	NAUJIENOS GLAUSTAI.....	60
VALENSIJOS AUTONOMINIS REGIONAS: KONSTRUKTYVUS POŽIŪRIS.....	38	DARBOTVARKĖ.....	63

04

16

46

54

Šiame numeryje...

Šiame žurnalo *Panorama* žiemos numeryje siūlome aplankyti atokiausius ES regionus ir sužinoti apie neseniai vykusią atokiausių regionų vadovų konferenciją, kurioje dalyvavo Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker ir Komisijos narė Corina Crețu. Analizuojame atnaujintą atokiausiems regionams skirtą strategiją, padėsiančią jiems visapusiškai išnaudoti savo ypatumus ES ir visame pasaulyje, taip pat apžvelgiame projektus bei nuomones. Nagrinėjame neseniai paskelbtą Strateginę ataskaitą apie ESI fondų įgyvendinimą, kurioje pateikta rimtų įrodymų apie šių investicijų mastą bei jų poveikį visų europiečių gyvenimui.

Išsamiam regionams skirtame straipsnyje pristatome Valensijos autonominį regioną (Ispanija), apžvelgiame projektus ir pateikiame pokalbį su šio regiono prezidentu Ximo Puig. Taip pat pasakojame apie tai, kaip jaunimas, dalyvaudamas tinklaraščių konkurse „Europa mano regione“, jaunųjų žurnalistų mokymo sistemoje ir programoje „INTERREG Volunteer Youth“, įsitraukia į ES ir regioninės politikos veiklą.

Be to, pristatome naujienas apie neseniai Roterdame vykusį Miestų forumą dėl ES miestų darbotvarkės ir apžvelgiame Bulgarijos, kuri rengiasi pirmininkauti ES Tarybai, viziją bei prioritetus. Skiltyje „Savais žodžiais“ suteikiame žodį Europos Parlamento, Prancūzijos, Italijos ir Ispanijos atstovams, skiltyje „Projektai“ apžvelgiame Belgijoje, Čekijoje, Vokietijoje ir Lietuvoje vykdomus projektus, o nuotraukų skiltyje pristatome Maltoje įgyvendintus projektus.

AGNĖS MONFRET

Komunikacijų skyriaus vadovė, Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas, Europos Komisija

REDAKCIJOS SKILTIS

Paskutiniai 2017-ųjų mėnesiai nudžiugino visus, kuriems rūpi geresnės ir stipresnės Europos kūrimas. Naujausios apklausos rodo, kad piliečiai atgauna pasitikėjimą Europos Sąjungos ryžtu užtikrinti jiems geresnį gyvenimą ir jų vaikų ateitį. Akivaizdu, kad prie to prisideda ir sanglauda politika.

Neseniai paskelbta Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimo strateginė ataskaita rodo, kad pusė 2014–2020 m. laikotarpiui ES numatytų lėšų, kurių bendra suma sudaro 278 mlrd. EUR, jau buvo paskirstyta dviem milijonams projektų visoje Europoje.

278 mlrd. EUR vertės investicijos akivaizdžiai pagerino piliečių gyvenimą ekonomikos augimo, užimtumo, sveikatos priežiūros, švietimo, prieinamumo, migrantų integracijos ir klimato kaitos srityse. Kitaip tariant, šios investicijos įkūnija Europą, kuri rūpinasi savo piliečiais ir ateities kartomis.

Be to, šie rezultatai yra itin svarbūs netolimai ateičiai. Jau po kelių mėnesių Komisija teiks savo pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos laikotarpiui po 2020 m., o vėliau bus pristatytas sanglaudos politikos ir jos teisinės sistemos projektas. Todėl būtina bendromis jėgomis didinti politikos formuotojų, sanglaudos politikos suinteresuotųjų subjektų ir plačiosios visuomenės informuotumą apie tai, kad ši politika

yra veiksminga. Ji užtikrina ES šalims ir regionams ilgalaikę investicijų programą, suteikiančią galimybę tūkstančiams partnerių vietoje siekti visos Sąjungos politikos prioritetinių tikslų. Džiugu, kad šiame *Panoramos* numeryje, kaip įprasta, sugulė valstybių narių, regionų ir miestų atsiliepimai, kurie iš esmės siunčia tą pačią žinią. Deramai atsižvelgsiu į jų padaršimus ir rekomendacijas.

Taip pat džiaugiuosi, kad šiame numeryje pristatomas „atokiausiems regionams skirtų dokumentų rinkinys“. Mūsų naujausias komunikatas dėl atokių Europos regionų bei apsilankymas Prancūzijos Gvianoje kartu su Europos Komisijos pirmininku Jean-Claude Juncker ir Prancūzijos prezidentu Emmanuel Macron patvirtina sanglaudos politikos paramą kiekvienam Europos regionui, nepriklausomai nuo jo geografinės padėties. ■

CORINA CREȚU

Už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė

Bulgarija rengiasi į priekį pastūmėti diskusijas apie sanglaudos politiką

Bulgarijai ruošiantis 2018 m. sausio mėn. perimti pirmininkavimą ES Tarybai, Tomislav Donchev, Ministro Pirmininko pavaduotojas, išsako savo nuomonę apie sanglaudos politiką po 2020 m. ir kalba apie Europos solidarumo svarbą.

Ar ES sanglaudos lėšos pasitarnavo Bulgarijos piliečiams nuo šalies įstojimo į ES prieš dešimt metų? Kokius konkrečius projektus galėtumėte paminėti?

Sanglaudos politikos poveikis Bulgarijos visuomenei yra ištis reikšmingas, o investicijų poveikis pasireiškia per ilgą laiką. Rezultatai jau dabar akivaizdūs. Pastarąjį dešimtmetį parama buvo skirta daugiau nei 12 000 projektų, o įsisavinusi europines lėšas mūsų šalis pasiekė ištis puikių rezultatų: į užklausinę ir mokyklinę veiklą įtraukta daugiau nei 800 000 mokinių, suorganizuoti specializuoti mokymai beveik 70 000 bedarbių, subsidijos skirtos 1120 startuolių, sukurta daugiau nei 372 000 naujų darbo vietų ir pan.

Kokios naudos Bulgarijai atnešė bendradarbiavimas su kitomis valstybėmis narėmis ir ES regionais?

Įstojusi į Europos Sąjungą Bulgarija tapo daug didesnė netiesiogine to žodžio prasme. Pagrindinės ES laisvės – laisvas asmenų, prekių, paslaugų ir kapitalo judėjimas – suteikė mums puikių galimybių ir gerokai praplėtė mūsų akiratį. Mes turime didesnį prekių ir paslaugų pasirinkimą, daugiau galimybių dirbti, gyventi bei mokytis užsienyje ir didžiulę potencialią rinką. Be to, dabar paprasčiau užmegzti verslo ryšius ir bendradarbiauti su ES šalimis ir regionais. Tačiau kartu susidūrėme ir su didžiuliu iššūkiu – protų nutekėjimu. Jaunų, gabių ir išsilavinusių žmonių emigracija kelia didžiulį susirūpinimą ne tik Bulgarijoje, bet ir kitose Rytų ir Vidurio Europos šalyse.

Kaip dabartinės programos padeda skatinti ekonomikos augimą? Kokių konkrečių rezultatų tikėtės pasibaigus šiam programavimo laikotarpiui (2014–2020 m.)?

2007–2013 m. laikotarpiu Europos investicijos turėjo didžiulį teigiamą poveikį Bulgarijos makroekonominiams rodikliams. Daugiau nei 15 % išaugo užimtumas, apie 15 % padidėjo vidutinis darbo užmokestis ir beveik 14 % – privatus vartojimas. Visa tai turėjo įtakos bendrajam vidaus produktui, kuris dėl Europos investicijų, mūsų apytikrais skaičiais, išaugo daugiau nei 11 %. Atsižvelgdamas į tai, jog dabartinio laikotarpio programavimo kokybė yra geresnė nei praėjusio laikotarpio, esu įsitikinęs, kad ir rezultatai, kuriuos pasieksime iki 2023 m., bus geresni.

◀ *Sofijos technologijų parkas yra pirmasis mokslo ir technologijų parkas šalyje. Tai žinių ir idėjų mainų platforma mokslo ir verslo bendruomenių nariams, stiprinanti Bulgarijos vaidmenį pasaulinėje mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvėje.*

Kaip vertinate pasisakymus, kad besivystančios šalys neturi administracinių gebėjimų valdyti jiems skirtas ES lėšas?

Negaliu sutikti su tokiu vertinimu. Nemačiau, kad tai taikytina visiems besivystantiems regionams. Pastaraisiais metais šiuose regionuose buvo įgyvendinta itin sudėtingų didelės apimties infrastruktūros projektų. Nereikėtų pamiršti, kad Europos investicijų valdymas yra susijęs

ne tik su sanglaudos politikos tikslais, bet ir su tinkamu Europos teisės aktu dėl valstybės pagalbos, viešųjų pirkimų, aplinkos apsaugos ir kitų sričių taikymu. Tai ganėtinai sudėtingos ir ilgai trunkančios procedūros, kurios kartais gali sudaryti vėlavimo ar gebėjimų stokos įspūdį.

Pirmąjį 2018 m. pusmetį Bulgarija pirmininkauja ES Tarybai – pirmąkart nuo įstojimo 2007 m. Kaip vertinate šią galimybę?

Pirmininkavimas ES Tarybai yra puiki galimybė parodyti, ko esame pasiekę per dešimt narystės Europos Sąjungoje metų. Stengsimės sudaryti galimybes konstruktyvioms diskusijoms apie pagrindinius bendros Europos ateities iššūkius. Esu įsitikinęs, kad tik sąžiningos ir atviros diskusijos gali padėti rasti teisingą kelią. Visi žinome, su kokiais iššūkiais tenka susidurti gynybos, saugumo ir migracijos srityse, todėl būtina tinkamai užtikrinti tradicines ES politikos kryptis. Bulgarija

“ Pastarąjį dešimtmetį parama buvo skirta daugiau nei 12 000 projektų, o įsisavinusi europines lėšas mūsų šalis pasiekė išties puikių rezultatų. ”

▲ *Paukščių stebėjimo bokštas Aldomirovcų pelkėje buvo įrengtas įgyvendinant projektą „Saugomų rūšių palankios būklės atkūrimas ir išsaugojimas saugomose Aldomirovcų pelkės ir Slivnicos bei Dragomano savivaldybių teritorijose“.*

Projektas „Socialinei integracijai ir tvariai miestų plėtrai svarbių viešųjų erdvių gerinimas Burgaso savivaldybėje“ padeda kurti tvarius, prieinamus bei patrauklius miestų centrus ir stiprina regionų konkurencingumą. >

paskirta pirmininkauti pačiu laiku, nes visiems žinoma, kad mūsų pozicija buvo ir yra grindžiama Europos laisvės, vienybės ir solidarumo vertybėmis.

Diskusijos apie sanglaudos politiką po 2020 m. darosi vis aktyvesnės. Kokie yra Bulgarijos pirmininkavimo prioritetai šioje srityje ir kokių imsitės veiksmų?

Pastaraisiais metais daugumoje diskusijų apie Europos solidarumą akcentuojamas jo mastas ir trumpalaikis poveikis. Tai nulėmė objektyvios priežastys, kaip antai ekonomikos ir finansų krizė, pabėgėlių krizė ir skirtingo pobūdžio atskirų regionų krizės. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad Europos institucijos ir valstybės narės lanksčiai reagavo į užklupusius iššūkius, o tai padėjo atsigaivinti Europos ekonomikai, ir dabar mes vėl tvirtai žengiamo vystymosi keliu. Dažnai pamirštama, kad įveikti iššūkius ir pasiekti gerų

rezultatų mums padėjo Europos investicijos. Jei piliečiai, vietos valdžios institucijos ir verslas bus įsitikinę Europos solidarumo stiprybe, Europa įveiks bet kokią krizę.

Kaip glaudžiai bendradarbiaujate su dabar pirmininkaujančia Estija ir 2018 m. antrąjį pusmetį pirmininkausiančia Austrija?

Akivaizdu, kad trijų (pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios) šalių programa yra bendros mūsų šalių pastangos, kurias vienija bendra vizija dėl svarbiausių prioritetų, kryptių ir iššūkių, su kuriais susiduria Europos Sąjunga. Mes palaikome glaudų ir nuo-

latinį ryšį su mūsų kolegomis visais pagrindiniais klausimais ir, manau, jau dabar galėčiau pasveikinti pirmininkavusią Estiją už milžinišką darbą, kurį ji atliko ne tik sanglaudos ir regioninės politikos srityse. Pirmininkausiančiai Austrijai teks nemenkas iššūkis koordinuoti realias derybas dėl daugiamečių finansinės programos po 2020 m. ir dėl ES fondų teisės aktų rinkinio kitam programavimo laikotarpiui. Stengsimės jiems padėti ne tik tuo, kad gavę dokumentus pradėsime pirmąsias diskusijas, bet ir tolesniu konstruktyviu bendradarbiavimu. ■

▲ Sofijos metro stotis „Oro uostas“ užtikrina tiesioginį ir patogų susisiekimą tarp sostinės ir oro uosto keleivių terminalo.

POKALBIS

Burgundijos ir Franš Kontė regionas: tvirtesni ryšiai tvirtesnei ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai

Patrick Ayache, Burgundijos ir Franš Kontė regiono viceprezidentas, atsakingas už Europos ir tarptautinius reikalus, aiškina, kaip susijungimas keičia visus teritorinės sanglaudos aspektus.

Kaip neseniai atlikta Prancūzijos teritorinė reforma paveikė Burgundijos ir Franš Kontė regiono veiksmų programas ir jų valdymą, kuris buvo paliktas regionams, kaip ir iki reformos?

Sprendimas 2015 m. sujungti regionus yra ištis svarbi Prancūzijos teritorinio suskirstymo reforma, kuri padarė didžiulį poveikį sanglaudos politikos įgyvendinimui vietos lygmeniu. Po reformos Burgundijos ir Franš Kontė regionas tapo faktine vadovaujančiaja penkių skirtingų Europos programų, kurioms skirta daugiau nei 1,4 mlrd. EUR mūsų teritorijų, ekonomikos, užimtumo, energetikos pertvarkos ir kitų sričių plėtrai, institucija. Europos finansavimas naujam stambiam regionui užtikrina didžiulį potencialą ir galimybes.

Po Burgundijos ir Franš Kontė regionų sujungimo stengėmės, kad nekiltų jokių abejonių dėl tolesnio Burgundijos ir Franš Kontė (Juros) veiksmų programų įgyvendinimo. Šios programos – tai ilgalaikio ir naudingo bendradarbiavimo su regionų partnerystėmis ir Europos Komisijos tar-

numą ir garantuoti veiksmų programų naudos gavėjams stabilumą bei efektyvumą. Beje, stengiamės, jei įmanoma, suderinti veiksmų programų įgyvendinimo procedūras, kurios užtikrintų vieningus Europos struktūrinių ir investicijų fondų intervencinius veiksmus visoje Burgundijos ir Franš Kontė teritorijoje.

“ Be to, regionų sujungimas padėjo mums sukurti ir išplėtoti unikalią priemonę didesnėje teritorijoje dirbantiems projektų vadovams – projektų fabriką. ”

nybomis, visų pirma su Regioninės politikos GD, objektas. Mūsų tikslas buvo užtikrinti programų įgyvendinimo tęsti-

Be to, regionų sujungimas padėjo mums sukurti ir išplėtoti unikalią priemonę didesnėje teritorijoje dirbantiems projektų vadovams – projektų fabriką. Norėjau, kad ši priemonė, padedanti parengti dokumentus, supaprastinti procedūras ir pagreitinti europinių lėšų sutelkimą, pasitarnautų geresniam europinių lėšų įsisavinimui. Regione įkurtas ekspertų tinklas teikė pagalbą potencialiems ESI fondų naudos gavėjams, t. y. supažindino juos su bendrojo pobūdžio bei konkrečia informacija ir surengė mokymo seminarus įvairiomis

◀ Vaizdas iš viršaus į Morto kaimelį.

temomis – nuo projektų parengimo iki jų užbaigimo.

Kokie šiuo programavimo laikotarpiu taikyto požiūrio, kuriuo siekta integruoti ir suderinti Europos fondų taisykles bei leisti naudoti finansinius instrumentus, kaip antai paskolas ir garantijas, privalumai ir trūkumai?

Sudarant 2014–2020 m. programą buvo skatinamas finansavimas iš kelių fondų, o dabar reikėtų žengti toliau – nustatyti bendras įgyvendinimo taisykles ir dar labiau supaprastinti procedūras. Burgundijos ir Franš Kontė regione stengiamasi taikyti kuo labiau integruotą požiūrį į europines lėšas, visų pirma teikiant informaciją apie Europos intervencinius veiksmus vietos suinteresuotiesiems subjektams ir plačiajai visuomenei.

Finansinės priemonės yra labai svarbios strateginės priemonės, stiprinančios mūsų MVĮ konkurencingumą ir skatinančios inovacijas. Šiandien jų vaidmuo yra itin reikšmingas. Įsivadinę ERPF lėšas, Burgundijos ir Franš Kontė regione įkūrėme rizikos kapitalo fondą, kuris padeda besikuriančioms įmonėms. Šiuo metu galvojame savo padidėjusiame regione pradėti naudoti naujas priemones – MVĮ skirtus paskolų fondus ar garantijas inovacijoms, kurios taptų investavimo priemonėmis verslui atgaivinti. Be ERPF paramos šios priemonės būtų neįmanomos. Tikiuosi, kad programose po 2020 m. bus atsižvelgta į plataus užmojo sanglaudos politiką, kuriai teks svarbų vaidmuo teikti dotacijomis grindžiamą paramą vietos plėtros projektams, kurie kitu atveju neišvystytų dienos šviesos. Finansinės priemonės ir įprastinės tiesio-

ginės paramos projektams priemonės turi naudingai papildyti viena kitą ir užtikrinti sanglaudos politikos regionų, kurie mums yra labai svarbūs, solidarumą.

Burgundijos ir Franš Kontė (Juros) veiksmų programų pagrindinis tikslas yra skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, visų pirma turint omenyje MVĮ, išnaudojant konkrečius regiono pranašumus. Kokių mastu buvo pasiektas šis tikslas ir kokių rezultatų tikėtis kuriant darbo vietas?

2014–2020 m. programavimo laikotarpiui būdinga tai, kad būtina laikytis veiklos rezultatų plano ir įgyvendinti tikslus, visų pirma ekonominės plėtros ir inovacijų srityse. Daugelis priemonių nukreipta į MVĮ, ir galiu pasidžiaugti šių priemonių sėkme, nes jos iš tiesų pagerino bendrą ekonominę padėtį mūsų regione. Kalbant apie tikslus, iki 2023 m. planuojame suteikti paramą 3000 Burgundijos ir Franš Kontė regiono įmonių. Jau dabar esame suteikę paramą daugiau nei 600 įmonių, įskaitant daugelį naujų.

ESI fondai leidžia mums imtis konkrečių veiksmų efektyviuose regiono sektoriuose, kaip antai žemės ūkio maisto produktų, sveikatos ir automobilių, kuriuose skatinami bendri moksliniai tyrimai ir klasterių steigimas. Todėl savo teritorijoje remiame stambius mikrotechnologijos ir struktūrinius projektus.

“ ESI fondai leidžia mums imtis konkrečių veiksmų efektyviuose regiono sektoriuose, kaip antai žemės ūkio maisto produktų, sveikatos ir automobilių, kuriuose skatinami bendri moksliniai tyrimai ir klasterių steigimas. ”

▲ Vykdamt Bezansono bendruomenės inicijuotą tvaraus judumo politiką, buvo finansuotas autobusų eismo juostos, sujungusios Bezansono Viotte stotį su technologijos parku TEMIS, įrengimas.

Galėtumėte paminėti kelis konkrečius jūsų regione įgyvendintus projektus, kurie buvo itin naudingi piliečiams?

Norėčiau paminėti du struktūrinius projektus, kurie atneš naudos piliečiams. Įgyvendinant ERPF ir ESF veiksmų programą „Franš Kontė regionas ir Juros kalnai“ ir vykdamt Bezansono bendruomenės inicijuotą tvaraus judumo politiką, buvo finansuotas Bezansono viešojo transporto autobusų eismo juostos (TSCP+) įrengimas. Nuo 2017 m. rugsėjo mėn. ši juosta jungia Viotte stotį su technologijos parku TEMIS ir driekiasi pro Bouloie universiteto miestelį. 4,1 km ilgio eismo juostoje įrengta 11 stotelių. Manoma, kad šia juosta pasinaudos 8800 keleivių per dieną! Norime paraginti žmones atsisakyti asmeninių transporto priemonių ir naudotis viešuoju transportu. Taip sumažintume transporto poveikį aplinkai (taršą, triukšmą ir pan.).

Įgyvendinant ERPF ir ESF programą Burgundijoje, ERPF lėšos buvo sutelktos pirmajam pasirengimo įrengti didelės

spartos šviesolaidinį ryšį darbų etapui, kurio metu padengta 30 % visų tinkamų finansuoti sąnaudų. Programos tikslas yra gerokai praplėsti šviesolaidinio ryšio aprėptį Burgundijos regione ir, įrengus 145 000 prisijungimo taškų, nuo 35 % iki 50 % padidinti besinaudojančių šiuo ryšiu regiono gyventojų skaičių. Todėl regionas yra numatęs 8,4 mln. EUR biudžetą Kot d’Oro departamento viešajai iniciatyvai dėl FTTH (šviesolaidinės ryšio linijos iki paskutinio paslaugų gavėjo) tinklo ir 77 127 prisijungimo taškų įrengimo.

Diskusijos apie sanglaudos politiką po 2020 m. darosi vis aktyvesnės. Kokia jūsų nuomonė?

Sanglaudos politika yra pagrindinė Europos Sąjungos investavimo priemonė. Ji leidžia sutelkti regionų viešuosius bei privačius išteklius ir naudoti juos kartu su Europos ištekliais, siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų. Ji padeda regionams įgyvendinti savo ekonominės, socialinės bei teritorinės plėtros politikos

kryptis ir yra būtina, siekiant mažinti skirtumus tiek tarp regionų, tiek ir pačiuose regionuose. Skirtumai Europos regionuose yra akivaizdūs, todėl mažiau- siai išsivysčiusiems regionams parama yra būtina ir suprantama.

Aš pritariu stipriai ir plataus masto sanglaudos politikai po 2020-ųjų. Artimiausiu metu dėsiu visas pastangas, kad derybose dėl bendrojo biudžeto sanglaudos politika netaptų koreguojamu kintamuoju. Negalima pamiršti sanglaudos politikos esmės: darni visos Sąjungos plėtra ir ekonominės, socialinės bei teritorinės sanglaudos stiprinimas. Nė vienas regionas, nė viena teritorija ir nė vienas Europos pilietis negali būti paliktas Europos projekto nuošalyje. ■

ESI fondų įgyvendinimas įsibėgėja

Padėti žmonėms susirasti darbą, užtikrinti geresnę sveikatos priežiūrą ir saugoti aplinką – Europos struktūriniais ir investicijų fondams (ESI fondams) tenka išties svarbus vaidmuo gerinant kasdienį europiečių gyvenimą.

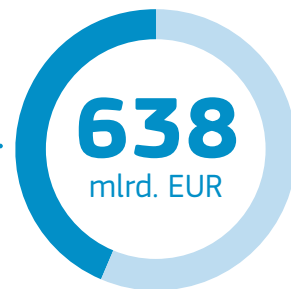
Naujojoje Europos Komisijos ataskaitoje teigiama, kad iki 2017 m. spalio mėn. pabaigos valstybėse narėse ir regionuose investuota 278 mlrd. EUR arba 44 % 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui numatytų lėšų.

„ESI fondų įgyvendinimas startavo ir įsibėgėja“, – teigiama strateginėje ataskaitoje, parengtoje remiantis ES 28 valstybių narių pateiktais duomenimis. „Skirtos investicijos realiai pagerino daugelio europiečių gyvenimą... Tai apčiuopiamas veiklios Europos pridėtinės vertės įrodymas.“

Ataskaitoje teigiama, kad nepaisant didžiulių skirtumų, visos šalys vis dėlto praneša, kad „ESI fondų programų įgyvendinimas 2016 m. pagreitėjo arba labai pagreitėjo“. Iki praėjusių metų pabaigos bendra atrinktų projektų vertė sudarė 182 mlrd. EUR, lyginant su 58,8 mlrd. EUR 2015 m. pabaigoje.

2017 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimo strateginė ataskaita paskelbta, vykstant intensyvioms diskusijoms dėl ES biudžeto po 2020-ųjų. Ji įrodo, kad ESI fondai

278 mlrd. EUR
jau panaudota

360 mlrd. EUR
liko investuoti

pasiekė gerų rezultatų puoselėjant visos ES socialinę ir ekonominę konvergenciją, atsparumą bei teritorinę sanglaudą ir užtikrinant valstybėms narėms stabilią bei ilgalaikę investicijų programą.

Įtaka pokyčiams

Penki ESI fondai – Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), Europos socialinis fondas (ESF), Sanglaudos fondas (SF), Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF) – yra laikomi pagrindine ES investavimo priemone. Šie fondai, kurių 2014–2020 m. biudžetas sudaro 454 mlrd. EUR, skiria paramą programoms, kurios bus įgyvendinamos iki 2023 m.

Pirmųjų trejų metų įgyvendinimo ataskaitoje teigiama, kad visoje Europoje atrinkti maždaug du milijonai ES finansuojamų

“ *Strateginė ataskaita rodo, kad sanglaudos politika daro poveikį vietos lygmeniu visoje Europoje. Tai naudinga laikotarpiui po 2020-ųjų.* ”

Komisijos narė Corina Crețu

projektų, ir pabrėžiama, kad „dabar daugiau nei įprastai lėšų skiriama didžiausios ES pridėtinės vertės sritims, kaip antai užimtumui, socialinei įtraukčiai, gebėjimams, moksliniams tyrimams ir inovacijoms bei aplinkai ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai“.

Pavyzdžiui, iki 2016 m. pabaigos maždaug 7,8 mln. žmonių pasinaudojo ESI fondų pagalba, teikiama ieškant darbo, įgyjant naujų įgūdžių ar stiprinant konkurencingumą. 11,5 mln. žmonių buvo užtikrintas geresnis sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas.

Tačiau tai dar ne viskas. ESI fondai padėjo valstybėms narėms padidinti investicijų aplinkos patrauklumą, remti struktūrines reformas ir pritraukti daugiau privataus kapitalo. Pavyzdžiui, ERPF iki šiol atrinktiems projektams bus panaudota apie 11,5 mlrd. EUR privačiojo sektoriaus lėšų. Be to, ESI fondai padėjo kovoti su pabėgėlių ir migrantų krize, gaivalinėmis nelaimėmis ir kitomis nenumatytomis aplinkybėmis.

Ataskaitoje nurodoma, kad ESI fondai, remdami daugiau nei 3800 miestų ir teritorinių strategijų, puoselėjančių integruotą teritorinę ES plėtrą, taiko nuoseklesnę sistemą, kurios tikslas – siekti labiau integruoto požiūrio. Naujų teritorinių priemonių

įgyvendinimas turėjo teigiamo poveikio vietos ir regioninei planavimo kultūrai, visų pirma puoselėjant tvirtus įvairių sektorių ir valdžios institucijų bendradarbiavimo ryšius.

Ataskaitoje taip pat pabrėžiama teigiama pažanga įgyvendinant supaprastinimo priemones ir stiprinant institucijų bei naudos gavėjų gebėjimus, siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir efektyvesnį lėšų valdymą.

Tačiau, žvelgdami į ateitį, ataskaitos autoriai pabrėžia, kad valstybės narės turi labiau pasistengti, siekdamas užtikrinti kokybiškų projektų atranką bei veiksmingą jų įgyvendinimą, ir priduria: „Dabar itin svarbu, kad, įsibėgėjus įgyvendinimui, stipriai ir sparčiai padidėtų faktinės išlaidos.“

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vyksta diskusijos dėl sanglaudos politikos ateities, svarbi kiekviena smulkmena.

„Remdamos darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir investicijas bei stiprindamos bendrąją rinką, energetikos sąjungą ir ekonomikos valdymą, šios investicijos atliepia realios ekonomikos poreikius“, – teigiama ataskaitoje. „Fondai labai padeda Europos Sąjungai siekti politinių tikslų, paversdami juos realiais veiksmais vietoje.“

PAŽANGAUS, TVARAUS IR INTEGRACINIO AUGIMO SKATINIMAS

- ▶ Iki 2016 m. pabaigos atrinkti projektai, kurių vertė 50,3 mlrd. EUR, buvo susiję su **mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis, moksliniais tyrimais, technologine plėtra ir inovacijomis**, taip pat **informacinėmis ir ryšių technologijomis**.
- ▶ Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, dar maždaug 915 000 namų ūkių gali tikėtis **geresnės prieigos prie plačiajuosčio ryšio**. Daugiau nei 196 000 žmonių gauna **vertingų konsultacijų**. Maždaug 29 000 tyrėjų jau dirba geresnėmis sąlygomis ir, kurdami inovacijas, turi daugiau galimybių naudotis ištekliais bei paslaugomis.
- ▶ Projektai, kurių vertė 48,7 mlrd. EUR, buvo atrinkti **užimtumo, socialinės įtraukties ir švietimo srityse**. Konkretiems švietimo ir profesinio mokymo projektams skirta 14,6 mlrd. EUR ir, kaip nurodoma ataskaitoje, sukurta 4,4 mln. naujų vietų mokyklose ir vaikų priežiūros įstaigose.
- ▶ Iki 2016 m. pabaigos **mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, klimato kaitos, aplinkos ir transporto** projektams buvo skirta 73,2 mlrd. EUR. Todėl tikimasi, kad maždaug 148 000 namų ūkių bus priskirti geresnio energijos vartojimo klasei. Daugiau nei 4,6 mln. žmonių jau naudojami naujomis arba geresnėmis potvynių apsaugos priemonėmis, o 3,5 mln. žmonių bus pagerinta vandentieka.

ESI fondai: Europos regionų ir solidarumo stiprinimas

Europos Parlamento ir Europos Parlamento regioninės plėtros komiteto narė Kerstin Westphal kalba apie lūkesčius dėl ESI fondų įgyvendinimo ir apie ligšiolinį jų poveikį.

“*Struktūriniai fondai – ne tik pinigai. Tai Europos solidarumo ženklas.*”

Kokia jūsų nuomonė apie ligšiolinį ESI fondų įgyvendinimą 2014–2020 m. laikotarpiu?

Įgyvendinimas buvo pradėtas pavėluotai. Pirmieji šio laikotarpio metai buvo prarasti bent keliuose regionuose. Mano nuomone, nuo tada procesas įgijo pagreitį ir šiuo metu įgyvendinimas vyksta nepriekaištingai. Lėšos patenka ten, kur jų labiausiai reikia, įgyvendinami stambūs projektai.

Manau, kad ankstoka daryti išvadas, tačiau tiesiogiai susiję žmonės teigiamai vertina tam tikras supaprastinimo prie-

mones ir paramos telkimą pagal temas. Tai patvirtina, kad esame tinkamai pasirinkę svarbiausius prioritetus.

Be finansinės paramos, kurią ESI fondai užtikrina valstybėms narėms, kokį kitą teigiamą poveikį įžvelgiate?

Struktūriniai fondai – ne tik pinigai. Tai Europos solidarumo ženklas. Europos teritorinio bendradarbiavimo srityje žmonės iš skirtingų šalių dirba išvien, stengdamiesi stiprinti savo regionus. Matydami, kaip regionuose mažinamas išmetamas anglies dioksido kiekis ir kuriamos darbo vietos, galime teigti, kad

parama teikiama geroms idėjoms. Labiausiai mane džiugina tai, kad ESI fondai skatina regionų kūrybiškumą ir iš tikrųjų tarnauja žmonėms.

Vienas pagrindinių šio laikotarpio tikslų yra užtikrinti glaudų ESI fondų ir Europos strateginių investicijų fondo bendradarbiavimą. Kokia jūsų nuomonė apie šį bendradarbiavimą ir kaip jį būtų galima pagerinti?

Manau, šis bendradarbiavimas gerėja. Prie to prisideda ir vadinamasis „Omni-bus“ reglamentas. Tačiau nepaisant labai panašių pavadinimų, ESI fondai ir ESIF vadovaujasi skirtingais požiūriais. Šių fondų bendradarbiavimas labiau tikėtinas įgyvendinant stambius projektus, tačiau remdamasi savo patirtimi galiu pasakyti, kad būtent ESI fondai padeda įgyvendinti smulkius ir vidutinio

dydžio projektus daugelyje regionų. Būdama Europos Parlamento pranešėja galiu pasakyti, kad Parlamentas nenori, jog ESIF pakenktų strateginei sanglaudai, teritorinei koncentracijai ir ilgalaikiai sanglaudos politikos perspektyvai.

Kalbant apie būsimąją daugiametę finansinę programą, 2018-ieji bus lemiami metai sanglaudos politikai po 2020 m. Kokie jūsų lūkesčiai dėl šios politikos ateities?

Kiti metai, kaip, beje, ir 2019-ieji, bus ištis lemiami. Mano lūkesčiai susiję su šiomis datomis. Manau, turėtume pasi-

stengti, kad situacija, kuomet buvo atidėta daugelio veiksmų programų pradžia, nepasikartotų. Regionai turi laiku žinoti, ko gali tikėtis.

Be to, savo pranešime Europos Parlamentui prašau imtis tolesnių supaprastinimo priemonių. Tikiuosi, kad Europos Komisijos narės Corinos Crețu sukurta aukšto lygio darbo grupė mums suteiks nemenkos pagalbos šioje srityje. Europos Parlamentas taip pat reikalauja daugiau lankstumo. Regionai turėtų būti pajėgūs įveikti naujus nenumatytus iššūkius, atsirasiančius, pavyzdžiui, 2025 m.

Ir dar. Faktinės diskusijos apie būsimąją DFP ir Europos Komisijos nario Günther Oettinger teisingi žodžiai, kad „Europai teks spręsti daugiau uždavinių, išleidžiant mažiau pinigų“, neturėtų susilpninti sanglaudos politikos. Kaip minėjau, ESI fondai yra solidarumo ženklas, skatinantis regionų kūrybiškumą. Tai turėtų būti užtikrinta visuose Europos regionuose. ■

„ESI fondai užtikrina ilgalaikės struktūrinės pertvarkos politikos priemonę, padedančią regionų ekonomikai numatyti pokyčius ir prie jų prisitaikyti, kad galėtų pasiūlyti gyventojams perspektyvią vystymosi alternatyvą.“

Mari Kiviniemi, EBPO generalinio sekretoriaus pavaduotoja¹

„Sanglaudos politika ir toliau duoda akivaizdžios naudos piliečiams įvairiose srityse: pradedant geresniu mokyklų prieinamumu, sveikatos apsauga, socialine rūpyba, švaresniu oru bei vandeniu ir baigiant geresniu bei darnesniu judumu.“

Daniël Termont, Gento meras ir EUROCITIES prezidentas²

„Europos struktūriniai ir investicijų fondai leidžia mums sukurti realų postūmį ir padidinti investicijas.“

Beate Merk, Bavarijos Europos reikalų ir regiono santykių ministrė, Vokietija³

1) Panorama Nr. 61

2) Panorama Nr. 61

3) Panorama Nr. 62

Europos miestai tarė savo žodį

ES miestų darbotvarkė ragina miestus daryti įtaką politikos formavimui ir teikti pasiūlymus, kaip spręsti visuomenei tenkančius iššūkius, visų pirma skurdą ir oro taršą, kurie turi jiems tiesioginę įtaką. Praėjus metams po darbotvarkės pristatymo, Komisija skelbia pirmuosius rezultatus.

2016 m. gegužės mėn. Amsterdamo paktu nustatytoje miestų darbotvarkėje numatyta dvylika prioritetinių temų: darbo vietos, būstai, judumas mieste, oro kokybė, migrantų bei pabėgėlių integracija ir kt.

Remiantis lapkričio 20 d. patvirtinta „Komisijos ataskaita Tarybai dėl ES miestų darbotvarkės“, miestams suteikus galimybę siūlyti konkrečius veiksmų planus pirma paminėtiems uždaviniams spręsti, buvo sudaryta dvylika partnerystės grupių (po vieną grupę kiekvienai prioritetinei temai).

Partnerystės grupių veikloje dalyvauja 84 miestai, 22 valstybės narės, 13 generalinių direktoratų, Europos investicijų bankas (EIB), įvairios asociacijos, nevyriausybinės organizacijos ir kt.

„Ir iš tiesų daugelis miestų dirbdami partnerystės grupėse įrodė, kad geba prasmingai prisidėti prie ES politikos formavimo“, – teigiama ataskaitoje.

Iki 2017 m. pabaigos bus parengti trys veiksmų planai su konkrečiais, bet teisiškai neprivalomais pasiūlymais dėl skurdo miestuose, oro kokybės ir migrantų bei pabėgėlių integracijos. Kiti veiksmų planai bus pateikti per artimiausius dvejus metus.

Sukurta interneto svetainė, kurioje vieno langelio principu teikiama išsami informacija apie turimus miestų išteklius ir supažindinama su miestų politikos kryptimis bei iniciatyvomis.

URBIS yra nauja Europos investavimo konsultacijų centro konsultavimo platforma miestų investicijų klausimais.

Jos tikslas – teikti savivaldybėms konsultacijas padedant planuoti bei optimizuoti miesto investicijas ir lengviau gauti finansavimą.

URBIS padės:

- Plėtoti miesto investavimo strategijas ir investicijų programas, teikiant konkrečias technines konsultacijas, ir pagerinti projektų kokybę bei tinkamumą finansuoti.
- Pasinaudoti miestų investicijoms skirtomis novatoriškoms finansavimo galimybėmis, įskaitant miestų investicijų platformą.

Norėdami rasti išsamesnės informacijos ir informacijos apie tinkamumo kriterijus, apsilankykite mūsų interneto svetainėje: eah.eib.org

arba susisiekite su mumis: eah@eib.org

AMSTERDAM 17-18 SEP 2016
Amisring klub

Ataskaitoje pažymima, kad miestų darbotvarkė paskatino kai kurias valstybes nares atgaivinti politinį interesą kurti arba stiprinti nacionalinę miestų politiką. Joje taip pat teigiama, kad miestai vis aktyviau prisideda prie tarptautinių pastangų, visų pirma sprendžiant klimato kaitos klausimus.

Ataskaitoje pabrėžiama, kad 2014–2020 m. laikotarpiu Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) į miestus investuoja apie 100 mlrd. EUR, iš kurių 15 mlrd. EUR miestai valdo tiesiogiai. ■

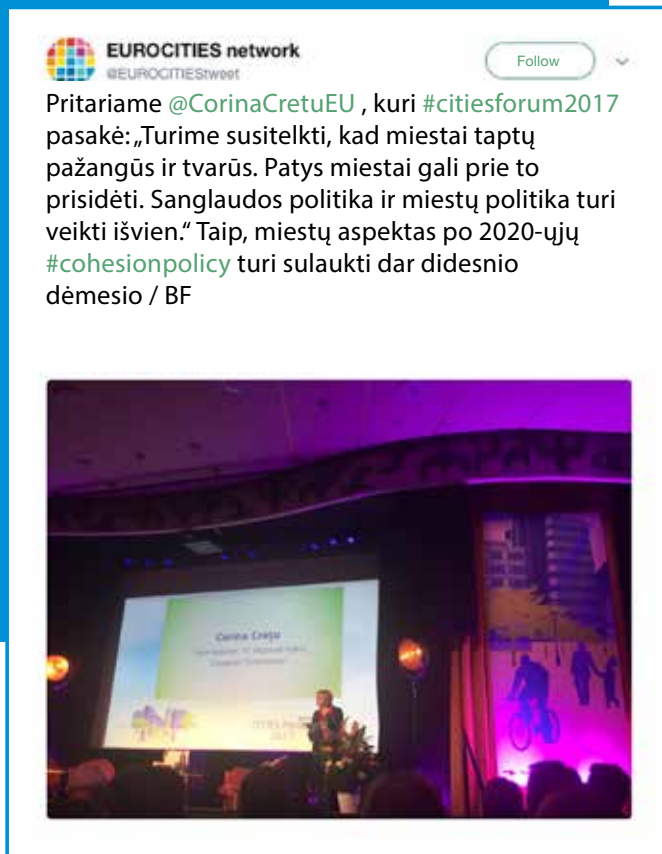
2017 m. CITIES forumas

Lapkričio 27–28 d. Roterdame vykęs trečiasis CITIES forumas sudomino suinteresuotąsias šalis iš visos Europos, visų pirma miestų problemas sprendžiančius asmenis ir ministerijų bei nevyriausybių organizacijų atstovus. Svarbiausiu forumo įvykiu tapo URBIS pristatymas.

Štai keletas frazių iš šio renginio:

“ Igyvendinant šią iniciatyvą, miestai gaus reikalingą paramą, kad galėtų sukurti naujų galimybių savo gyventojams. ”

Komisijos narė Corina Crețu

DAUGIAU INFORMACIJOS

Komisijos ataskaita Tarybai dėl ES miestų darbotvarkės:
<http://europa.eu/!Bx36qH>

^ Iš kairės į dešinę: Ana Paula Zacarias, Europos reikalų ministrė, Portugalija; Daniel Gibbs, Sen Marteno Bendrijos prezidentas; Soibahadine Ibrahim Ramadani, Majoto departamento tarybos prezidentas; Ary Chalus, Gvadelupos regiono tarybos prezidentas; Younous Omarjee, Europos Parlamento narys; Rodolphe Alexandre, Prancūzijos Gvianos Teritorinės Bendrijos prezidentas; Carina Crețu, už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė; Juan Fernando López Aguilar, Europos Parlamento narys; Fernando Clavijo, Kanarų salų vyriausybės vadovas; Alfred Marie-Jeanne, Martinikos Teritorinės Bendrijos prezidentas; Didier Robert, Reunjono regiono tarybos prezidentas; Louis-Joseph Manscour, Europos Parlamento narys; Miguel Albuquerque, Madeiros regiono valdžios vadovas; Rui Bettencourt, Azorų salų pirmininko pavaduotojas išorės klausimams, Azorų regiono valdžia.

Atokiausi ES regionai: privilegijuota, atnaujinta ir tvirtesnė partnerystė

ES šūkis „Suvienijusi įvairovę“, pažymintis, kad europiečiai susibūrė į Europos Sąjungą siekdami taikos bei gerovės ir kartu praturtino vieni kitus kultūrų, tradicijų bei kalbų gausa, įgauna ypatingos reikšmės, kai imi vertinti, ką iš tiesų atokiausi regionai reiškia mūsų Sąjungai.

Devyni atokiausi regionai – Gvadelupa, Prancūzijos Gviana, Martinika, Majotas, Reunjonas, Sen Martenas, Azorai, Madeira ir Kanarų salos – tikrų tikriausias Europos turtas. Jų geografinis išsidėstymas užtikrina Europai strategiškai palankią padėtį pasaulyje, o didžiulė jūrų erdvė – puikią galimybę plėtoti stiprią mėlynąją ekonomiką.

Be to, šiuose regionuose gausu išteklių. Juose aptinkama 80 % Europos biologinės įvairovės. Šie regionai yra ideali vieta moksliniams tyrimams ir inovacijoms, visų pirma žiedinės ekonomikos, farmakologijos, atsinaujinančiosios energijos, erdvėtyros ir astrofizikos srityse.

Tačiau šių regionų augimui ir plėtrai trukdo geografiniai ypatumai, kaip antai jų atokumas, izoliuotumas, mažumas, sunkios topografinės ir klimato sąlygos bei ekonominis priklausomumas nuo keleto produktų. ES pripažįsta jų vertę bei ribotas galimybes ir, siekdama remti jų pastangas išnaudoti savo potencialą, įsteigė specialią Europos Komisijos, regionų ir valstybių narių partnerystę. 2017 m. spalio 24 d. Europos Komisija priėmė naują atokiausiems regionams skirtą strategiją, kuria įsteigiama privilegijuota, atnaujinta ir tvirtesnė partnerystė.

Kodėl strategiją reikia atnaujinti būtent dabar?

Nepaisant pastaraisiais metais pasiektos pažangos, atokiausi regionai vis dar susiduria su rimtais iššūkiais: aukštu nedarbo lygiu (visų pirma jaunimo nedarbu), pažeidžiamumu dėl klimato kaitos, ekonomikos augimo kliūtimis dėl nepakankamai išvystytos infrastruktūros ir priklausomumu nuo ekonomikos sektorių, kuriuose stinga novatoriškų procesų. Be to, kai kuriems atokiausiems regionams tenka kovoti su migracijos srautais ir socialinėmis krizėmis.

“Moksliniai tyrimai ir inovacijos turi lemiamos reikšmės norint, kad atokiausi regionai taptų lyderiais daugelyje perspektyvių sektorių.”

Todėl Komisija, siekdama dar labiau prisidėti prie šių problemų sprendimo, pristatė naują strategiją dėl tvirtesnės partnerystės. Jos tikslas yra padėti šiems regionams pasinaudoti globalizuoto pasaulio, kuris iki šiol jiems atnešė daugiau žalos nei naudos, teikiamais privalumais. Tam būtina geresnė integracija į Europos vidaus rinką ir glaudesnė regioninė kaimynystė.

Šia strategija siekiama suformuoti ES politikos kryptis taip, kad jos geriau atspindėtų šių regionų realijas ir interesus. Visų pirma, tai pasakytina apie Europos transporto, energetikos ir prekybos politiką.

Tuo tikslu numatyta dialogo platforma, kviesianti regionus ir jų valstybes nares bei Europos institucijas ir kitus suinteresuotuosius subjektus keistis nuomonėmis visuose politikos formavimo ir įgyvendinimo etapuose. Prireikus, Komisija sukurs darbo grupes konkrečioms klausimams spręsti, visų pirma klausimams, susijusiems su geresniu europinių lėšų panaudojimu ar užimtumo skatinimu.

Strategija padės šiems regionams išnaudoti savo pranašumus. Ji skatins stiprinti regioninę kaimynystę įgyvendinant bendrus projektus tokiose srityse, kaip antai gamtinio pavojaus rizikos prevencija, atliekų tvarkymas, transportas ir energetika.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos turi lemiamos reikšmės norint, kad atokiausi regionai taptų lyderiais daugelyje perspektyvių sektorių. Naujoji strategija padės jiems plėtoti su inovacijų diegimu susijusią veiklą ir aktyviau dalyvauti ES mokslinių tyrimų programose.

PALANKI GALIMYBĖ PRISTATYTI STRATEGIJĄ

Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker ir Komisijos narė Corina Crețu pristatė naująją strategiją atokiausių regionų vadovų konferencijoje. Ši konferencija, kurią surengė Prancūzijos Gvianos Teritorinės Bendrijos prezidentas R. Alexandre, vyko spalio 26–27 d. Kajenoje.

Europos Komisijos pirmininko Jean-Claude Juncker, Prancūzijos prezidento Emmanuel Macron, Komisijos narės Corina Crețu ir atokiausių regionų vadovų dalyvavimas šiame renginyje pabrėžė stiprią trijų lygmenų – regioninio, nacionalinio ir Europos – vadovų partnerystę. Konferencijoje Europos Sąjungai atstovavo ne tik Komisijos atstovai, bet ir Europos Parlamento nariai (p. Omarjee, p. Manscour ir p. Aguillar) bei Europos investicijų banko viceprezidentas p. Fayolle.

Konferencijos metu regionų vadovai palankiai įvertino šia strategija grindžiamą konkrečiai pritaikytą požiūrį, kurį išdėstė Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron. Jie pritarė ES solidarumui ir lygioms visų ES piliečių galimybėms, visų pirma tų, kurie gyvena skurdžiausiuose ir atokiausiuose ES regionuose. Vadovai išreiškė padėką Europos Komisijos pirmininkui Jean-Claude Juncker už tvirtą politinę paramą sanglaudos politikai ir atkreipė dėmesį, kad įgyvendinant šią politiką, kuri atitiktų konkrečius jų poreikius, būtinas didesnis lankstumas. Jie taip pat pabrėžė, kad derybos dėl prekybos susitarimų turėtų būti skaidresnės, kad jų vietos ekonomikai reikėtų tolesnės paramos, ir kad jų plėtrai svarbiems sektoriams, visų pirma žuvininkystei ir mėlynajai ekonomikai, būtinos konkrečios priemonės.

>

Pažangus turto naudojimas

Naudojantis pažangiosios specializacijos modeliu, strategija siekiama padėti regionams efektyviau naudotis savo turtais, remiant daugiau inovacijų, visų pirma tradiciniuose žuvininkystės ir žemės ūkio maisto produktų sektoriuose. Todėl Komisija sieks atokiausiems regionams ir saloms skirtų priemonių programos POSEI tęstinumo po 2020 m. ir įvertins, ar valstybės pagalba gali būti skiriama smulkiesiems žvejybos laivynams modernizuoti.

Be to, naują strategiją siekiama užtikrinti lygias galimybes šiuose regionuose. Skatindama gebėjimų įgijimą ir mobilumą, ES ragins jaunas žmones iš atokiausių regionų aktyviau dalyvauti programoje „Erasmus“ ir Europos solidarumo korpusu.

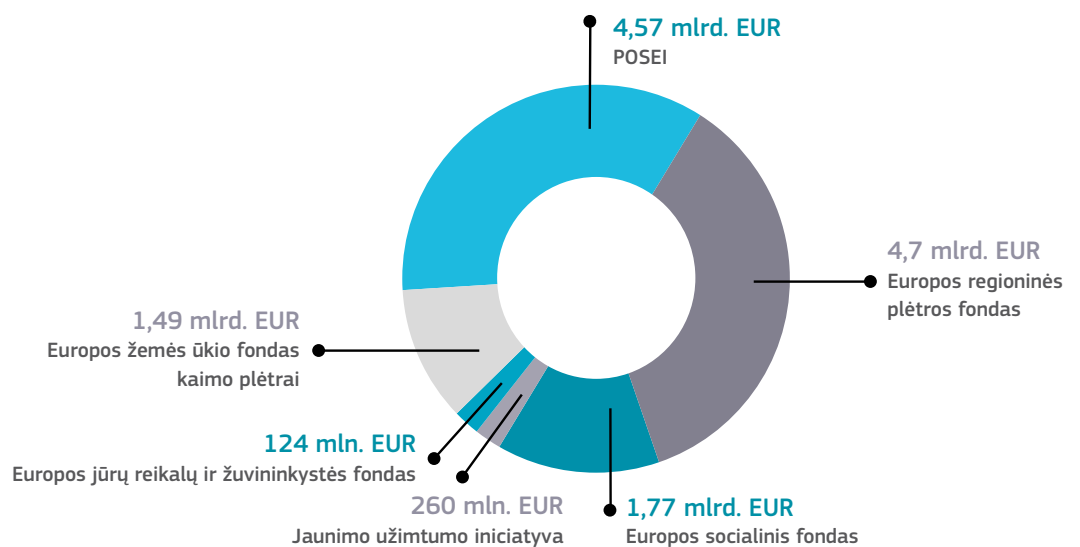
Be to, geresnės transporto jungtys taip pat turi lemiamos reikšmės šių regionų ekonominei plėtrai ir gyvenimo kokybei juose. Komisija neseniai pradėjo tyrimą, siekdama nustatyti jų poreikius, parengti transporto projektų rinkinį ir geriau išsiaiškinti konkrečią jų padėtį ES transporto programose. Pagrįstais atvejais Komisija pritaris uostų ir oro uostų finansavimui.

Vienas didžiausių šių regionų iššūkių yra kova su klimato kaitos padariniais ir ekstremalių oro sąlygų, tokių, kaip neseniai praužęs uraganas Irma, pavojus. ES įtrauks šiuos iššūkius į aplinkos programą LIFE ir prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją.

Kaip Europa padeda šiems regionams?

Europos Sąjunga remia atokiausių regionų pastangas siekiant tvaraus ir integracinio augimo. 2014–2020 m. laikotarpiu atokiausiems regionams numatyta 13,3 mlrd. EUR Europos Sąjungos lėšų pagal Europos struktūrinių ir investicijų fondų programas ir POSEI.

Be to, atokiausi regionai gali naudotis specialiomis leidžiančiomis nukrypti nuostatomis žemės ūkio, žuvininkystės, transporto, valstybės pagalbos ir apmokestinimo srityse, siekiant sušvelninti savo ribotų galimybių poveikį ir paskatinti ekonomikos augimą. ■

“Jums taip pat tenka susidurti su didžiausiais iššūkiais, kurie turės įtakos mūsų ateičiai: klimato kaita, atsinaujinančiąja energija ir biologine įvairove. Viskas, ką padarysite ir ko pasieksite šiose srityse, gali tapti sektiniu pavyzdžiu visai Europai... Mes visi priklausome vienai Sąjungai. Šios Sąjungos sanglaudos politika yra ir privalo būti esminiu saistančiu elementu, o visos politikos kryptys turi duoti naudos ir užtikrinti visuotinę gerovę.”

Ištrauka iš Europos Komisijos pirmininko Jean-Claude Juncker kalbos, pasakytos 7-ojoje atokiausių regionų vadovų konferencijoje, vykusioje spalio 26–27 d. Kajenoje (Prancūzijos Gviana)

100 VEIKSMŲ STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI, PASITELKUS ATNAUJINTĄ PARTNERYSTĘ

Komisija jau bendradarbiauja su suinteresuotomis šalimis, siekdama užtikrinti komunikate išvardytų 100 veiksmų įgyvendinimą. Konkretūs uždaviniai numatyti visiems valdymo lygmenims – ES, tiesiogiai susijusioms valstybėms narėms (Prancūzijai, Ispanijai bei Portugalijai) ir regionams.

Komisija jau ėmėsi tam tikrų veiksmų įgyvendinimo. Komisijos pirmininko Jean-Claude Juncker plane numatyta nauja atokiausiems regionams skirta iniciatyva dėl didesnės Euro-

pos strateginių investicijų fondo (ESIF) paramos įgyvendinama kartu su Europos investicijų banku. Atliekamas tyrimas, siekiant išsiaiškinti oro ir jūrų susisiekimui taikomus reikalavimus ir nustatyti svarbiausius transporto projektus. Iniciatyvos „Horizontas 2020“ 2018–2020 m. darbo programoje numatytas koordinavimo ir rėmimo veiksmas, kuriam skirtas 4 mln. EUR biudžetas, sustiprins atokiausių regionų dalyvavimą ES mokslinių tyrimų programoje ir jų atliktų mokslinių tyrimų bei inovacinių pajėgumų ir turto žinomumą.

VIENINGAS FRONTAS SIUNČIA AIŠKŲ SIGNALĄ

2016–2017 m. atokiausių regionų vadovų konferencija, kuriai pirminkauti teko garbė Prancūzijos Gvianai, buvo ypatinga dėl keleto priežasčių. Kartu su kolegomis įteikėme Europos Komisijai memorandumą dėl atnaujintos atokiausiems regionams skirtos strategijos.

Noriu priminti kampanijas, kurias rengė mūsų atokiosios teritorijos, siekdamas, kad teisės aktų sistema būtų pritaikyta atokiausių regionų tikrovei. Atkaklios ir sudėtingos kampanijos reikalauja kantrybės, ryžto ir aktyvaus bei argumentuoto dialogo su Komisija. Tačiau dar daug ką reikia nuveikti. Šis memorandumas – mūsų vieningas ir aiškus signalas.

Pirmą kartą atokiausių regionų konferencijoje dalyvavo ir Prancūzijos Gvianoje lankėsi Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker. Šis gestas dar kartą priminė faktą, kad esame Europos Sąjungos nariai, ir patvirtino mūsų požiūrio pagrįstumą. Dėl Prancūzijos prezidento Emmanuel Macron vizito mano šalis sulaukė ypatingo dėmesio, dėl ko galiu tik pasidžiaugti.

Tačiau visa tai neleido man pamiršti sunkumų, su kuriais tenka susidurti Prancūzijos Gvianai. Konferencijos metu pabrėžiau poreikį suteikti prioritetą tam tikriems ekonomikos sektoriams, kuriems taikomi griežti biudžetiniai apribojimai dėl valstybės

paramos, visų pirma viešbučių pramonei, žuvininkystei, žemės ūkiui ir gamybos įmonėms. Manau, dabar, kai šiais metais buvo parengtas Europos Sąjungos reglamentas dėl valstybės pagalbos (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas), šis prašymas yra ištis teisėtas. Pasinaudojome proga ir kreipėmės, kad ES nustatytų konkrečias valstybės pagalbai skirtas taisykles. Todėl būtina užtikrinti bendruomenės ir nacionalinės politikos suderinamumą.

Puikiai suprantu, kad ši konferencija – tik pirmas žingsnis. Kartu su savo kolegomis iš kitų atokiausių regionų nerimauju dėl sanglaudos politikos. Mūsų teritorijos turi dalyvauti dinamiskame Europos kūrimo procese, nuolatos tobulėti, naudotis finansinėmis priemonėmis, galinčiomis padėti įveikti sunkumus, ir išnaudoti savo privalumus. Šios strategijos įgyvendinimas yra gyvybiškai svarbus atokiausiems regionams. Netgi drįsčiau teigti, kad tai yra jos įtvirtinimas. O tai, kad ji taptų veiksmingesnė, jau yra mūsų, teritorijų vadovų, atsakomybė.

Rodolphe Alexandre, Prancūzijos Gvianos Teritorinės Bendrijos prezidentas ir baigęs kadenciją atokiausių regionų vadovų konferencijos pirmininkas

FAKTAI IR SKAIČIAI

		Gyventojų sk. (2015 m.)	BVP vienam gyventojui (EU28=100) (2015 m.)	Nedarbas (2016 m.)	Jaunimo nedarbas (15–24 metų) (2016 m.)*	Moterų nedarbas (2016 m.)*
	Azorai	245 766	68	11,2	41,5	9,5
	Kanarų salos	2 135 722	74	26,1	51,3	27,8
	Gvadelupa	429 849	69	23,9	46,7	25,3
	Prancūzijos Gviana	262 527	53	23,2	43,9	24,7
	Madeira	256 424	72	13	50,5	11,9
	Martinika	376 847	78	17,6	44,3	17,5
	Majotas	235 132	32	27,1	54,5	31,8
	Reunjonas	850 996	71	22,4	44	22

* 2016 m. duomenys, išskyrus Azorus ir Madeirą (2014 m.). Demografiniai Gvadelupos duomenys aprėpia Sen Marteną (2013 m. 36 457 gyventojų)

Šaltinis: Eurostatas

ATOKIAUSI REGIONAI: UNIKALI GALIMYBĖ IR ES PRIDĖTINĖ VERTĖ

Sunkiai tapatybės krizei užklupus Europą, atokiausi regionai dar kartą patvirtina savo atsidavimą Europos projektui ir troškimą žengti pirmyn išvien su Sąjunga, siekiant užtikrinti tvirtą ekonominę plėtrą ir piliečių gerovę. Šį tikslą įmanoma pasiekti tik tada, jei Europos politikos kryptys ir iniciatyvos bus pritaikytos šių regionų unikaliai padėčiai.

Atnaujintas Europos Sąjungos įsipareigojimas remti atokiausių regionų pastangas jiems siekiant geresnių sąlygų ES, išreikštas naujajame Komisijos komunikate „Tvirtesnė ir atnaujinta strateginė partnerystė su atokiausiais ES regionais“, turi didžiulės reikšmės regionų ateičiai ir kito programavimo laikotarpio planavimui. Jis turi būti įgyvendintas atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimą dėl SESV 349 straipsnio aiškinimo, kuriame pabrėžiama, kad šis straipsnis yra vienintelis ir pakankamas teisinis pagrindas priimti Europos teisės aktus atsižvelgiant į atokiausių regionų ypatumus.

Naujasis Komisijos komunikatas turėtų užtikrinti, kad tokie neatsiejami elementai, kaip antai lygios galimybės, konkurencingumas ir išorės kryptys, taptų atokiausiems regionams skirtos plataus užmojo viešosios politikos rodikliais ir puikiu šios politikos atskaitos tašku.

Todėl 2017 m. kovo mėn. priimtame memorandume atokiausių regionų vadovų konferencija nustatė tikslus, kuriais siekiama stiprinti atokiausių regionų matomumą, koordinuotai ginti savo interesus dėl finansavimo bei biudžeto sudarymo atnaujinimo ir veikti išvien bendro intereso srityse, taip parodant tikrąją atokiausių regionų pridėtinę vertę Europos Sąjungai.

Nepaisant nuolatinių sunkumų, kuriuos patiria atokiausi regionai, jų ypatumai – geostrateginė padėtis, didžiulė biologinė įvairovė, moksliniams ir technologiniams tyrimams vykdyti palanki gamtinė aplinka, visų pirma mėlynosios ir žiedinės ekonomikos bei atsinaujinančiosios energijos srityse, ir puikios gamtinės sąlygos saugiam bei tvariam turizmui plėtoti – suteikia Europos Sąjungai savitumo ir skirtumo, be kurių ji taptų mažiau turtinga.

Šiuo sudėtingu, bet daug žadančiu laikotarpiu atokiausi regionai stiprins techninį bendradarbiavimą steigdami užimtumo, energetikos bei specializacijos tinklus ir visokeriopai plėtodami bendradarbiavimą su savo kaimynais. Tai padės nustatyti šių regionų poreikius, išsiaiškinti jų galimybes ir geriau jomis pasinaudoti.

Fernando Clavijo
Kanarų salų vyriausybės vadovas ir atokiausių regionų vadovų konferencijos pirmininkas

AZORAI

MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ PARKAS NONAGON

ES finansavimas: 7,6 mln. EUR

San Migelio saloje įkurto mokslo ir technologijų parko NONAGON tikslas yra stiprinti viešojo, privačiojo ir mokslo sektorių ryšius, siekiant skatinti technologijomis grindžiamą verslininkystę. Įmonės raginamos keistis patirtimi bei įgūdžiais ir skleisti novatorišką praktiką.

Projektu siekiama sudaryti sąlygas, galinčias pritraukti įmones iš kitų regionų, kurios sukurs pridėtinės vertės regiono pramonės sektoriui. Parke teikiamos paslaugos

verslo inkubatoriams ir suteikiamos darbo vietos naujoms įmonėms. Be to, jame vyksta „startuolių savaitgalis ir ir kūrybiškumo dirbtuvės“, kuriose taip pat dalyvauja studentai iš JAV ir Kanados.

Šiame centre įsikūręs tarptautinės jaunųjų programuotojų bendruomenės „CoderDojo“ Azorų padalinys, kuriame jauni žmonės mokosi kurti interneto svetaines ir kitas IT taikomąsias programas.

“NONAGON padėjo „UrActive“ užmegzti ryšius su keliomis įvairių sričių įmonėmis, glaudžiai bendradarbiauti su vietos verslininkais ir pasinaudoti partnerystės teikiamais privalumais. Be to, šis parkas suteikia puikias sąlygas plėtoti verslą regione.”

Paulo Leite („UrActive“)

MADEIRA

GYVENTOJŲ APSAUGA NUO POTVYNIŲ RIZIKOS

ES finansavimas: 76,3 mln. EUR

Projekte numatytos kelios struktūrinės intervencijos, kurių tikslas – sumažinti ir sušvelninti potvynio padarinius bei užtikrinti sistemingą rizikos prevencijos ir rizikos valdymo mechanizmų naudojimą. Tai padės geriau apsaugoti gyventojus, architektūros paveldą ir ekonominę veiklą.

Darbai atitinka reikalavimus, išdėstytus Potvynio rizikos Madeiros saloje vertinimo tyrime (EARAIM). Įgyvendinant projektą, buvo pagerintos pagrindinių Funšalio upių hidrologinės sąlygos, sutvarkyta jūros pakrantė rytinėje miesto dalyje ir sutvirtinta bei suremontuota laikinoji krantinė, pastatyta po 2010 m. kilusių liūčių.

“Dabar Funšalio miestas yra gražesnis ir saugesnis. Liūtys nebeardo upių krantų, todėl galima išvengti pavojaus. Tai puiki laisvalaikio leidimo ir šeimų susibūrimo vieta.”

Carmo Cabral

GVADELUPA

MOKYMO IR PROFESINĖS PATIRTIES PROGRAMOS IEŠKANTIEMS DARBO

ES finansavimas: 0,6 mln. EUR

Projekto tikslas – padėti nepalankias sąlygas darbo rinkoje turinčiam jaunimui susirasti darbą. Mokymo programa padės besimokantiems išsirinkti profesiją ir darbo sritį, atsižvelgiant į darbdavių reikalavimus. Be to, mokymo programoje numatytas bandomasis laikotarpis įmonėje, siekiant įsitikinti, ar besimokantieji iš tikrųjų domisi pasirinkta profesija.

MARTINIKA

NAUJAS LIGONINĖS PRIESTATAS, ATSPARUS STIPRIEMS ŽEMĖS DREBĖJIMAMS

ES finansavimas: 34,6 mln. EUR

Martinika yra didelės seisminės rizikos (5 klasės) zonoje, todėl ligoninės priestatas, statomas prie šioje regione esančios ligoninės, turėjo atitikti naujuosius seisminės saugos standartus.

Įgyvendinant projektą, buvo pastatytas būtinosios medicinos pagalbos skyrius, kuriame galima dirbti ekstremaliomis sąlygomis net tada, kai

savaitei nutrūksta elektros energijos ir vandens tiekimas. Naujasis ligoninės priestatas, kurio plotas 28 788 m² ir kuriame yra 191 vieta ligoniams, atsparus žemės drebėjimams. Be to, ant ligoninės stogo įrengta aikštelė sraigasparniui ligoniams gabenti.

REUNJONO SALA

FONDŲ FONDAS: „FINANCIÈRE RÉGION RÉUNION“

ES finansavimas: 44 mln. EUR

Pasinaudojus ERPF ir EIB lėšomis, Reunjono regione buvo įsteigtas fondas vietos įmonių plėtrai skatinti. Projekto tikslas – padidinti ir sustiprinti smulkių įmonių konkurencingumą.

Fondas dirba su dviem priemonėmis – lengvatinėmis paskolomis pagal vadinamąją „pasidalytos rizikos paskolos“ sistemą, skirtomis vietos įmonių likvidumui užtikrinti, ir nuosavo kapitalo operacijomis arba kvazinuosavo kapitalo operacijomis, skirtomis mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

„Visų pirma, tai reiškia, kad mūsų atokiausieji regionai turi atsidurti ES sprendimų priėmimo proceso centre. Tik taip galima užtikrinti, kad planuojant, rengiant ir įgyvendinant ES politikos kryptis, būtų visokeriopai atsižvelgta į jūsų problemas ir interesus.“

Ištrauka iš Komisijos narės Corina Crețu kalbos, pasakytos 7-ojoje atokiausių regionų vadovų konferencijoje, vykusioje spalio 26–27 d. Kajejoje (Prancūzijos Gviana)

MAJOTAS

„NARISOMÉ, MOKYKIMĖS DRAUGE“, ARBA KAIP PASKATINTI JAUNIMO UŽIMTUMĄ MAJOTE

ES finansavimas: 1,3 mln. EUR

„Narisomé“ yra programa, kurią įgyvendina tarpregioninis profesinio mokymo portalas AGE PAC. Šios programos tikslas – skatinti 16–25 m. amžiaus žmonių integraciją į darbo rinką, stiprinant jų motyvaciją, pasitikėjimą savimi ir socializaciją. Programoje dalyvaujantys jaunuoliai įgyja įvairių darbo įgūdžių, po to kiekvienam

iš jų sudaromas profesinių siekių planas, padedantis veiksmingiau ir patikimiau įsitvirtinti darbo rinkoje.

2016 m. projektas padėjo 141 jaunuoliui, iš kurių 48 % susirado darbą arba profesinio rengimo kursą, o 42 % – pradėjo mokomąją praktiką.

SEN MARTENAS

PROFESINIS ŽVEJYBOS SPECIALISTŲ MOKYMAS

ES finansavimas: 91 221 EUR

Šis projektas padėjo darbo neturintiems jauniems žmonėms įgyti reikiamų įgūdžių darbui žvejybos pramonėje. Profesinio mokymo projekto tikslas buvo suteikti jiems įgūdžių, kuriuos jie galėtų pritaikyti iškart įsidarbinant vietos rinkoje arba pradėdant savo verslą. Profesinis mokymas vyko kitame regione, taigi, dalyviai susipažino ir su kitokia kultūrine ir socialine aplinka.

ATOKIAUSIŲ REGIONŲ KULTŪROS SKATINIMAS

Komisija neseniai pristatė atokiausiems regionams skirtą strategiją, kad jie galėtų visapusiškai išnaudoti savo potencialą. Jūsų nuomone, šioje strategijoje pasirinktos teisingos kryptys?

Visų pirma, norėčiau pabrėžti, kad tai, kaip ši naujoji strategija Komisijos narės Corina Crețu iniciatyva buvo parengta, jau savaime yra didelis žingsnis į priekį. Europos Parlamento ir Europos Komisijos nariai, atidžiai įsiklausę į atokiausius regionus, atliko išties didžiulį darbą. Ši strategija – tai partnerystė grindžiamo platesnio dialogo rezultatas, ir tai yra pagirtina.

Antras pagirtinas dalykas yra tas, kad rengiant šią strategiją, intensyvios diskusijos vyko ir Europos Komisijoje, net tarp pačių Komisijos narių. Pavadinčiau tai atokiausių regionų kultūros pradžia. Kitaip tariant, į atokiausius regionus buvo atsižvelgta visuose Europos Komisijos sprendimų priėmimo lygmenyse.

Naujai strategijai pritarė pats Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker, taigi, atokiausių regionų politinė darbotvarkė tapo politiniu Komisijos prioritetu. Tai sveikintina.

Žinoma, svarbiausia yra ne tai, kaip pasiūlymai paskelbiami, bet tai, kaip jie įgyvendinami. Kita vertus, manau, kad šiuo Komisijos komunikatu ir prieš tai vykusiu bendru darbu buvo atkurti atokiausių regionų ir Europos Komisijos pasitikėjimo ryšiai.

Naujojoje strategijoje išvardytos konkrečios priemonės ir aiškūs Europos Komisijos sprendimai. Dabar turime bendrą pagrindą, nuo kurio galime atsispirti ir kuriuo visi galime remtis vertindami, kaip visos suinteresuotosios šalys – Komisija, valstybės narės ir regionai – vykdo konkrečius įsipareigojimus.

Kokios naudos šiems regionams turėjo nuoseklios ES investicijos pastaraisiais programavimo laikotarpiais (vien 2014–2020 m. buvo skirta 13,3 mlrd. EUR)?

Sanglaudos politika atokiausiems regionams yra labai svarbi, nes ja siekiama sumažinti vystymosi atsilikimą ir perskirstyti turtingiausių regionų turtą skurdžiausiems regionams. Visi turi suprasti, kad Majotas – jauniausias atokiausias regionas – yra vienas iš dviejų skurdžiausių ES regionų.

Sanglaudos politika yra tinkama tolesnio vystymosi priemone, nes ji atitinka ir planavimo, ir pažangos logiką.

Kokia jūsų nuomonė apie vykstančias diskusijas dėl sanglaudos politikos po 2020 m., visų pirma kalbant apie atokiausius regionus?

Šios diskusijos aprėpia ne tik atokiausių regionų problemas. Jos susijusios su Europos Sąjungos pamatais, principais ir vertybėmis. Be stiprios sanglaudos politikos, tvirtai grindžiamos sutartyse numatytais tikslais, ES rizikuoja prarasti vieną svarbiausių savo *raison d'être* ir, be abejo, tai, kas ją vienija.

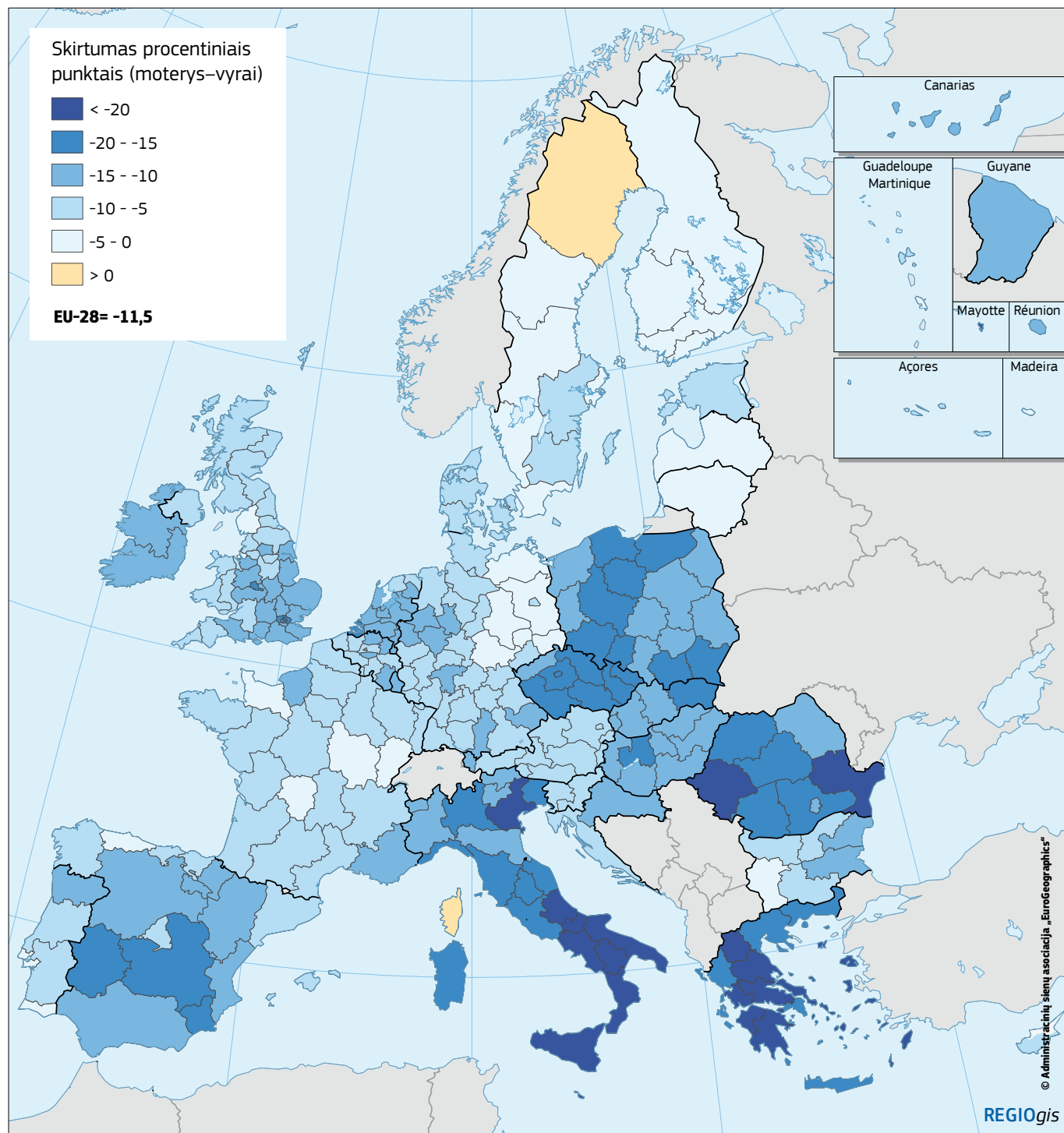
Jei Europos projektas neteks solidarumo, bendra ateitis subyrės. To nevalia niekam pamiršti. O silpnesnė regioninė politika susilpnins naujojoje atokiausiems regionams skirtoje strategijoje iškeltų tikslų įgyvendinimą.

Younous Omarjee, Europos Parlamento narys

20–64 metų amžiaus moterų ir vyrų užimtumo lygių skirtumai, 2016 m.

Europos Sąjungoje moterų užimtumo lygis yra 12 procentinių punktų mažesnis už vyrų. Tik dviejuose ES regionuose – Korsikoje ir Aukštutiniame Norlande (Švedija) – moterų užimtumo lygis yra didesnis už vyrų. Priešingai, moterų užimtumo lygis Italijos mieste Apulijoje ir Graikijos Šiaurės Egėjo periferijoje yra 28 procentiniais punktais

mažesnis, o tai reiškia, kad bendras jų užimtumo lygis yra labai mažas (atitinkamai 48 % ir 59 %). Jei moterų užimtumo lygis pasivytų vyrų užimtumo lygį visoje ES, pasiektume strategijos „Europa 2020“ tikslą, kad 75 % žmonių turėtų darbą. ■

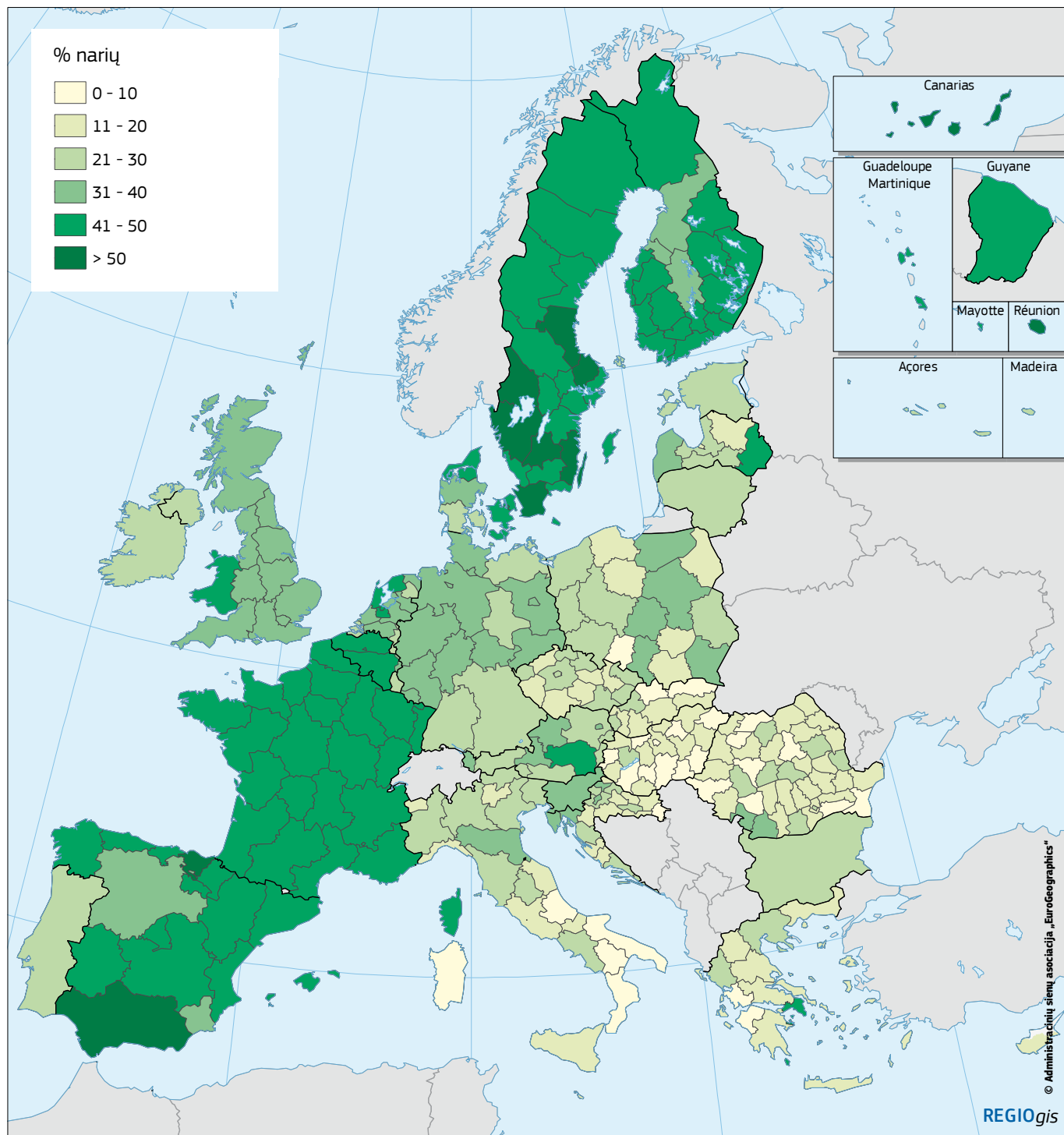

Šaltinis: Eurostatas

Moterys regioninėse asamblėjose, 2017 m.

Bazilikatos (Italija), trijų Vengrijos NUTS-3 regionų ir Albos (Rumunija) regioninėse asamblėjose nėra nė vienos moters. Priešingai, keturių Ispanijos, keturių Prancūzijos ir devynių Švedijos regionų regioniniuose parlamentuose yra ne mažiau kaip 50 % moterų. Nacionaliniai politikai pra-

deda savo karjerą vietos ar regiono politikoje. Menkas moterų dalyvavimas regioninio lygmens politikoje trukdo joms siekti karjeros nacionalinėje politikoje. Atkreipkite dėmesį, kad pateikiamas tik regioninės asamblėjos neturinčių šalių ir regionų moterų dalyvavimas nacionaliniame parlamente. ■

Šalys, kuriose nėra regioninių asamblėjų: BG, EE, IE, CY, LT, LU, MT, SI (moterys nacionalinėje asamblėjoje)

Regionai, kuriuose nėra asamblėjų: ES63, ES64, PT1, Anglija, išskyrus Londoną (moterys regioninėje asamblėjoje).

Šaltinis: Europos lyčių lygybės institutas, JRC, Regioninės ir miestų politikos GD

DEŠIMT SĖKMĖS METŲ

Šiais metais minimas 10-asis „RegioStars“ apdovanojimų gimtadienis. Štai tik keletas piliečių, kurie gavo naudos iš šių visoje ES įgyvendinamų sėkmingų novatoriškų projektų, pasisakymų.

“Žaliųjų technologijų klasteris padėjo mums išgarsinti savo produktą rinkoje. Be to, turėjome galimybę bendradarbiauti su stambiu mokslinių tyrimų institutu, todėl tikimės naujų daug žadančių pokyčių.”

Werner Färber, „EcoCan GmbH“ valdantis direktorius
2012 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs Žaliųjų technologijų klasteris (Austrija)

“Aiški ir išsami banko atstovo konsultacija vyresnio amžiaus žmonėms, kodėl nereikėtų bijoti naudotis internetinės bankininkystės paslaugomis, ir kaip ja saugiai naudotis, taip pat jo atsakymai į pateiktus klausimus turėjo reikšmingos praktinės naudos.”

Regina Dovidavičiūtė, Nacionalinės trečiojo amžiaus universitetų asociacijos viceprezidentė 2010 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs IKT taikomųjų programų e. įtraukčiai skatinti projektas (Lietuva)

“Nauji gebėjimai ir žinios labai padeda ūkininkaujant. „EkoBiz“ suteikė man žinių apie gamybos būdus, augalų apsaugą ir finansavimą. Dabar turiu pakankamai žinių, kad galėčiau rūpintis savo ūkiu.”

Božo Vukušić, alyvuogių augintojas
2017 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs projektas „EkoBiz“ (Kroatija)

“Programa pakeitė mano gyvenimą. Ji nurodė man kryptį ir priminė tikslą, kuris visuomet kirbėjo mano galvoje. Ji suteikė man postūmį ir pasitikėjimą siekti to, ko noriu.”

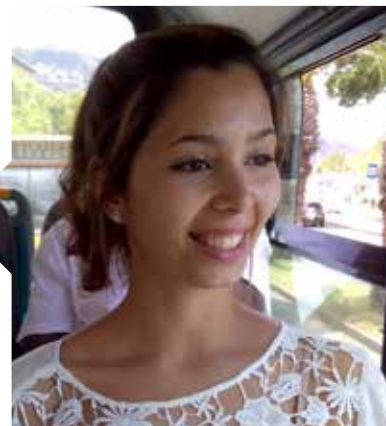
Katie Gillmon, „Wood and Green“ savininkė ir virtuvės šefė
2014 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelniusi programa „Fifteen Cornwall“ (JK)

„Kelionės autobusu tapo patogesnės. Dabar autobusų grafikus galiu patikslinti taikomojoje programėlėje. Nauji maršrutai pagreitino ir palengvino mano keliones, sutrumpino kelionių laiką. Tikiuosi, autobusų operatorius „Horários do Funchal“ tęs savo gerus darbus.“

Joana Sousa

2011 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs projektas CIVITAS MIMOSA (Portugalija)

„Ką tik baigiau mokyklą ir ketinu dalyvauti santechnikos darbų pameistrystės programoje. Tikiuosi, viskas bus gerai. Projekto „Diritti a scuola“ patarėjo suteiktos konsultacijos suteikė man pasitikėjimo ir padėjo išsiaiškinti gebėjimus bei lūkesčius.“

Antonio Grassi, 2015 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs projektas „Diritti a scuola“ (Italija)

„Socialinės įtraukties projektas „SÖM Fosie“ buvo naudingas ne tik regionui, bet ir man asmeniškai. Anksčiau trūko priemonių ir išteklių, tačiau projektas „SÖM Fosie“ suteikė man jėgų ir galimybių lavintis.“

Safija Imsirovic

2012 m. „RegioStars“ apdovanojimą pelnęs projektas „SÖM Fosie“ (Švedija)

„RegioStars“ apdovanojimai. Įspūdingi puikių ES finansuojamų regioninių projektų rezultatai per dešimt metų surinktose sėkmės istorijose ir konkurso nugalėtojų bei naudos gavėjų pasisakymuose:

<http://europa.eu/!PJ39Yg>

Mažas patarimas Europos Sąjungai iš britų „supermergaitės aktyvistės“ lūpų

Madeleina Kay buvo viena iš keturių šiųmetinio tinklaraščių konkurso „Europa mano Regione“, kuris apdovanoja jaunuosius tinklaraštininkus už įrašus apie ES finansuojamus projektus, laimėtojų. Ji buvo pakviesta į Briuselį dalyvauti Europos regionų ir miestų savaitės renginiuose ir mobiliosios žurnalistikos užsiėmimuose. Šiame straipsnyje ji pasakoja apie savo kelionę į Briuselį ir nuolatinės pastangas išlaikyti JK Europos Sąjungos sudėtyje.

Laimėjusi tinklaraščių konkursą #EUinMyRegion, turėjau galimybę pirmą kartą apsilankyti Briuselyje ir pamatyti Europos Komisijos ir Parlamento darbą iš arti. Nuo tada, kai Britanijoje įvyko referendumas dėl ES, daug išmokau ir supratau. Deja, žinių trūkumas pakišo koją ne man vienai. Suvokimo ir informacijos stoka tapo visos šalies gyventojų, balsavusių už savo ateitį, problema.

Politinio švietimo lygis JK yra menkas, o ES finansuojami projektai – prastai viešinami. Balsavimo dėl JK išstojimo iš ES rezultatai yra visiškai neteisingi, turint omenyje politikos lyde-

rių, kurie ir toliau skleidžia nepagrįstas ir apgaulingas pretenzijas, melą.

JK piliečiai balsavo už šalies išstojimą dėl daugybės prieštarinių priežasčių. Dauguma skurdžiausiuose regionuose gyvenančių žmonių balsavo už JK išstojimą manydami, kad ES yra kalta dėl nelygybės Jungtinėje Karalystėje. Kiti šventai patikėjo melu apie nacionalinės sveikatos tarnybos finansavimą. ES buvo paversta atpirkimo ožiu dėl nacionalinės politikos klaidų, nors įvairiais būdais stengėsi sumažinti skurdą būtent tuose regionuose, kurių gyventojai aktyviausiai balsavo už šalies išstojimą.

Pabuvusi savaitę pačioje Europos Sąjungos širdyje tik ir galvoju apie tai, kad padarėme jums meškos paslaugą, ir nuoširdžiai tikiuosi, kad kai galiausiai pripažinsime klydę, priimsite mus atgal į savo šeimą.

Vis dėlto manau, kad ES turėtų imtis veiksmų, kad apsaugotų kitas šalis nuo panašaus klaidingo žingsnio. Vienas pagrindinių mano kampanijos tikslų yra didinti informuotumą ir gerinti suvokimą apie ES. Tai darau linksmai, draugiškai ir stengdamasi sudominti bei pritraukti kuo didesnę auditoriją. Europos institucijos turėtų keisti požiūrį, tapti įtraukesnėmis ir prienamesnėmis didesniai žmonių ratui. Be to, būtina plačiau viešinti nuolatinės ES pastangas ir veiklą remiant savo valstybių narių plėtrą.

Reikia ieškoti alternatyvių būdų, kaip prisibelti į jaunų žmonių ir piliečių, kurie paprastai nesidomi politika, širdis, kad Europoje neaugtų populizmas, ir kad būtų užtikrinta būsimųjų kartų parama Europos Sąjungai.

Gruodžio mėn. vėl keliausiu į Briuselį ir atvešiu tūkstantį ranka rašytų laišku, linkinčių solidarų Kalėdų ir išreiškiančių viltį dėl mūsų ateities Europos Sąjungos sudėtyje. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!jp93vW>

2017 M. NUOTRAUKŲ KONKURSAS „EUROPA MANO REGIONE“

Laimėjusios nuotraukos

Pastebėk ES finansuojamą projektą, rask geriausią rakursą, pasistenk, kad į kadra patektų projekto pavadinimas bei su juo susijusi informacija ir spausk mygtuką! Lengviau pasakyti nei padaryti? Tokia užduotis teko jau šeštojo nuotraukų konkurso „Europa mano regione“ dalyviams.

Kasmetinio nuotraukų konkurso tikslas yra pristatyti visoje Europoje įgyvendinamus ES finansuojamus projektus ir viešinti jų naudą vietos bendruomenėms.

ES lėšos padeda spręsti įvairias problemas visoje Europoje – gerinti transporto jungtis, remti mažąsias ir vidutines įmones, investuoti į švaresnę aplinką, kurti naujus produktus, gerinti švietimą ir stiprinti gebėjimus.

2017 m. konkursas vyko socialinėje žiniasklaidoje visą vasarą. Nuotraukos buvo talpinamos interneto platformoje ir pateikiamos viešam balsavimui. Vertinimo komisija, kurią sudarė du fotografai ir komunikacijos ekspertas, atrinko tris nuotraukas iš daugiausiai internete balsų surinkusių nuotraukų ir iš vertinimo komisijos atrinktų nuotraukų, kurios buvo vertinamos atsižvelgiant į estetiką, kūrybiškumą ir sąsajas su konkurso tema.

Iš daugiau nei 700 dalyvių komisija atrinko Aliya Kazandzhieva iš Bulgarijos, Mathew Browne iš JK ir Dirk Harmsen iš Švedijos, kurie laimėjo kelionę dviem asmenims į Briuselį dalyvauti Europos regionų ir miestų savaitės renginiuose ir fotografijos seminare. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://bit.ly/1N6v7G5>

<http://europa.eu/!nd83PT>

▲ „Aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimo projektas Skiurupo savivaldybėje“. Autorius – Dirk Harmsen, Švedija. Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP).

▲ „Tvarti miesto aplinkos plėtra socialinei integracijai Burgase stiprinti“. Autorė – Aliya Kazandzhieva, Bulgarija. Europos regioninės plėtros fondas (ERPF).

▲ „Kelių ir pėsčiųjų bei dviračių takų gerinimas Velse“. Autorius – Mathew Brown, JK. Europos regioninės plėtros fondas (ERPF).

Galvosūkis išspręstas

Paolo Isoardi, dalyvavęs konkurse „Europa mano regione“ ir sumedžiojęs internete lobį, su šeima lankėsi Stokholme, kur susipažino su Švedijos sostinėje įgyvendinamu ES finansuojamu projektu. „Buvo labai naudinga pamatyti, kaip bendri ES pinigai prisideda prie Stokholmo plėtros. Turėjau puikią progą susipažinti su būsto gerinimo ir maisto gamybos projektais“, – sakė Paolo.

European Commission

PHOTO COMPETITION 2017

ZOLA

#EUIIN MY REGION

SWEDEN

POLONE

MALLA

UNITED KINGDOM

SERBIA

LEONARDEVILLE

MONTENEGRO

NETHERLANDS

MONTENEGRO

ITALY

GERMANY / FRIEDRICH

LITHUANIA

BALTIC SEA REGION

ROMANIA

SLOVAKIA

BELGIUM

ALGERIA

f EUinmyRegion
#EUinmyRegion
ec.europa.eu/info/region

Kaip žodžiai gali padėti laimėti

Šiųmetė Europos regionų ir miestų savaitė, vykusi Briuselyje (Belgija) spalio 9–12 d., paliko daug įspūdžių keliems jaunesiems Europos žurnalistams! Žiniasklaidos programos „Youth4Regions“ surengto konkurso laimėtojai buvo pakviesti į Briuselį kartu su kitais žurnalistais pristatyti šį renginį žiniasklaidoje.

Europos regionų ir miestų savaitė – žmonės žmonėms

Man, Ispanijoje gyvenančiam kolumbiečiui, Europos regionų ir miestų savaitės žiniasklaidos programa „Youth4Regions“ suteikė galimybę įgyti patirties Europoje kaip pašaliečiui, kuris galės pritaikyti savo žinias Lotynų Amerikoje, ir kaip paprastam žmogui, kuriam svarbu ne sienos, o žmonės.

Sužinojęs, kad patekau į 2017 m. Europos regionų ir miestų savaitės žiniasklaidos programą „Youth4Regions“, pamaniau, kad tai bus puiki proga užmegzti ryšius, tačiau tai, ką suvokiau ir patyriau, pranoko mano lūkesčius.

Pirma ir svarbiausia mano išvada yra tokia: Europa – tai ne Briuselis, ne Europos institucijos ir net ne įvairių valstybių narių atstovai. Europa – tai jos žmonės. Šią išvadą padariau suvokęs regioninės politikos svarbą. Ji svarbi tuo, kad Europos Sąjunga atsižvelgia į savo žmonių problemas ir poreikius, į jų tikrąją padėtį ir į tai, ko jiems reikia.

Mane, Ispanijoje gyvenantį kolumbietį, Europos regionų ir miestų savaitė įtikino, kad, nepaisant istorijos vingių, įmanoma įgyvendinti bendrą projektą dėl geresnės šalių su skir-

tinga kultūra ir skirtingomis kalbomis ateities. Pamatęs, kaip solidariai, išvien ir bendromis pastangomis įgyvendinami projektai, ėmiau svarstyti, kodėl Lotynų Amerikoje, kurioje yra 20 šalių su panašia kultūra ir bendra kalba, mes negalime padaryti to paties?

Kita vertus, Europos regionų ir miestų savaitės renginius vertinau ne tik kaip smalsus pašalietis, bet kaip žurnalistas ir žmogus, nes visa tai vienodai svarbu. Dienos Briuselyje,

kurias praleidau kartu su būsimais kolegomis iš visos Europos, ir galimybė susipažinti su svarbiais projektais privertė mane suvokti, kad už to burbulą, kuriame mes gyvename, ribų yra daugybė žmonių, dirbančių geresnės ir stipresnės bendruomenės labui, šiuo atveju – Europos projekto labui.

Taigi, dar daug istorijų bus parašyta, sužinota ir papasakota. Ir visai nesvarbu, kur jos nutiks, ir kas jas papasakos, nes, pasak M. Gandžio, „žmogus visur toks pat, nepriklausomai nuo žemės, kuria vaikšto, ar dangaus, kuriuo grožisi“.

José Manuel Cuevas

Išeik iš savo komforto zonos, daryk daugiau nei gali ir daug pasieksi

Programos „Youth4Regions“ konkurso laimėtoja žurnalistė stažuotoja Bruna Tomsic dalijasi savo įspūdziais apie 2017 m. Europos regionų ir miestų savaitę.

Galiu pasakyti, kad 2017 m. Europos regionų ir miestų savaitė tapo įsimintiniausiu mano gyvenimo įvykiu. Žinant, kiek daug Europos Sąjungoje įgyvendinama sėkmingų regioninių projektų, nieko nuostabaus, kad čia sutikau daugybę karjeros siekiančių žurnalistų, kuriems taip pat buvo suteikta galimybė aplankyti šį gražų daugia-kultūrį miestą.

Lankiausi Briuselyje pirmą kartą ir labai džiaugiasi galimybe susipažinti su talentingais žmonėmis iš visos Europos, pabendrauti su ES pareigūnais ir išgirsti keletą įdomių ateities planų, kuriuos pristatė ES regioninės politikos komanda.

Sudalyvavusi mobiliosios žurnalistikos seminare, likau apstulbusi nuo skaitmeninės žurnalistikos galimybių. Sužinojau, kaip laikyti telefoną tiesiogiai transliuojant į socialinį tinklą „Facebook“, kaip naudojantis mobiliąja programėle perduoti filmuotą medžiagą ir panašiai. Šis didžiulis žinių bagažas man iš tiesų pravers grįžus į JK tęsti multimedijų žurnalistikos mokslų.

Pabuvusi Europos Parlamente ir sudalyvavusi Europos Komisijos spaudos konferencijoje apie 7-osios sanglaudos ataskaitos ir iniciatyvos „Sanglaudos aljansas“ pristatymą, ėmiau geriau suprasti ES veiklos mastą. Noriu tikėti, kad bus pasiekti visi 2030 m. klimato tikslai, kad visų valstybių narių regionuose bus sėkmingai įveiktos jaunimo nedarbo problemos ir kad Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES neturės poveikio finansinei ES padėčiai po 2020 m.

„RegioStars“ apdovanojimų ceremonija leido man suvokti, kaip svarbu daryti poveikį, įkvėpti žmones ir nebijoti išbandymų. Tai leidžia siekti neįtikėtinų tikslų. Noriu pasveikinti visus Europos regionų ir miestų savaitės laimėtojus bei finalininkus, nes nuoširdžiai žaviuosi jų darbu. Pati esu iš Kroatijos, todėl pelnytai didžiavausi projektu „EkoBiz“, pelniusiu apdovanojimą už verslumo skatinimą ekologinio ūkininkavimo ir ekologiškų maisto produktų srityje. Tikiuosi, visa tai įkvėps daugybę žmonių, kurie nuspręs padaryti socialinį poveikį ir padėti savo bendruomenei. Esu įsitikinusi, kad vienybė, kūrybiškumas ir pokyčiai turi tapti varomąja Europos ateities jėga. Ateities, kupinos galimybių ir iššūkių svajonių.

Bruna Tomsic

Per beveik devynis veiklos mėnesius iniciatyva IVY pasklido po visą Europos Sąjungą ir pritraukė daugiau kaip 50 savanorių. Šių jaunų europiečių atsidavimas Europos projektui padeda puoselėti solidarumą, teritorinį bendradarbiavimą ir sanglaudos vertybes.

Iniciatyva

„INTERREG Volunteer Youth“:

teritorinis bendradarbiavimas visiems

Kai gyvenės (angl. IVY) išskleidžia šakas, negali atitraukti akių. Savo jaunomis šakomis apkabindamos įprastus ir kasdienes daiktus, jos padaro juos gražesniais ir labiau matomais. Iniciatyvos „INTERREG Volunteer Youth“ (IVY) savanoriai daro panašų įspūdį INTERREG vadovaujančiosioms institucijoms, jungtiniams sekretariatams ir projektams, kuriuose dalyvaudami jaunesni savanoriai įsitraukia į įvairią veiklą ir visuomet pasiryžę ateiti į pagalbą Europos piliečiams.

Mums, Europos pasienio regionų asociacijos (EPRA), kuri koordinuoja šių savanorių veiklą, darbuotojams teko ne kartą naudotis jų paslaugomis. Jie mus lydėjo į Europos regionų ir miestų savaitės renginius, Europos Komisijos konferenciją „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“ ir Regionų

komiteto surengtą viešųjų ryšių konferenciją „EuroPCom 2017“.

Informacijos sklaida

INTERREG programos ir projektai, kuriuose dalyvauja Iniciatyvos „INTERREG Volunteer Youth“ savanoriai, aiškiai parodo, kad demonstruodami savo tvirtą valią prisidėti prie ES politikos priemonių įgyvendinimo ir suvaidinti savo vaidmenį ES projekte, šie savanoriai veiksmingai propaguoja INTERREG poveikį.

Be to, IVY savanoriai paskatino daugiau žmonių domėtis teritorinio bendradarbiavimo politikos kryptimis. Lapkričio viduryje IVY socialiniame tinkle „Facebook“ turėjo 1715 sekėjų, o „Twitter“ paskyroje – 873. Dauguma sekėjų yra jauni žmonės, ieškantys naujų galimybių dalyvauti Europos vykdomuose projektuose. Dabar jie gali daugiau sužinoti apie Europos Komisijos iniciatyvas, kurių tikslas – siekti stipresnės visų 28 Sąjungos valstybių narių sanglaudos.

Be to, mūsų ir savanorių socialinės žiniasklaidos kanalai yra sujungti tarpusavyje. Taigi, mūsų atsiliepimai apie savanorių istorijas, kuriomis jie dalijasi, patenka ir į jų tinklus. Todėl INTERREG istorijos, tarsi dėlionės dalys, patenka daugelio europiečių akiratin ir skelbia šios programos pasiekimus visų Europos regionų vietos gyventojams. Auga dar viena gebenė, kuri taip pat paliks ryškų pėdsaką.

DAUGIAU INFORMACIJOS

https://europa.eu/youth/solidarity_Lt

<https://www.interregyouth.com/>

Dar vienas žingsnis link atviresnių sienų

Mano dėdė ir teta neseniai grįžo iš kelionės po nuostabaus grožio šiaurinės Ispanijos pakrantę. Iš pradžių jie planavo keliauti iš Bilbao į Portą, tačiau galiausiai nutarė apsireikšti Ispanija. Jie išsigando administracinių sunkumų, su kuriais jiems būtų tekę susidurti išsinuomojant automobilį vienoje Iberijos pusiasalio valstybėje ir grąžinant jį kitoje. Jiems tokia kliūtis kertant sieną buvo tik menkas laikinas nepatogumas. Tačiau kitiems su šiuo nepatogumu tenka susidurti kasdien.

Nėra kito tokio žemyno, kaip Europa, kuriame būtų tiek daug vidaus sienų. ES tebėra suskaidyta nematomomis administracinėmis, teisinėmis ir psichologinėmis sienomis. Šie sunkumai atima ne tik laiką ir pinigus – jie daro žalą piliečių laisvei ir trukdo atlikti pilietinę pareigą. Pavyzdžiui, ugniagesiams gali tekti lūkuriuoti pasienyje, kol bus įleisti į kitą šalį padėti savo kolegoms.

Žmonės nustemba išgirdę, kad kas savaitę keliauju iš Belgijos į Olandiją ir atgal, nors jie, kasdien važinėdami Olandijoje į darbą ir atgal, užtrunka dvigubai ilgiau. Taigi, atstumas tėra pojūtis. Jei norime ištrinti sienas iš žmonių širdžių ir proto, turime įveikti pasienyje kylančius sunkumus. Būtent apie tai kalbama naujajame Europos Komisijos komunikate „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“.

Esu IVY savanoris reporteris Flandrijos ir Olandijos regionuose, nes tikiu, kad aktyvus Europos solidarumo propagavimas yra puikus būdas suvienyti skirtingas Europos bendruomenes. Pra-nešdamas apie novatoriškus tarpvalstybinius projektus šiuose regionuose, tarsi dalinuosi „europietiško jausmu“ su plačiąja visuomene.

Europiečiai gali pasiekti labai daug – tereikia dirbti ir mąstyti be sienų. Pagal mūsų programą įgyvendinamos naujovės sustiprins mūsų visuomenę ir rinką. Tik įsivaizduokite trimatį spausdinimą naudojant biologines medžiagas arba pagalbos priemonę žmonėms, kenčiantiems nuo alkoholizmo sukeliama tremoro. Šias perversmą sukelsiančias technologijas padeda kurti tarpvalstybinis bendradarbiavimas. INTERREG paverčia tarpvalstybines problemas galimybėmis.

Savaniaudamas IVY įsitikinau, kad regionas nėra atskirą periferiją junginys. Kad ir kokia skirtinga bebūtų pasienio regionų kultūra, jų gyventojus vienija bendros problemos ir galimybės. Pasienio regionai yra ES devizo „Suvienijusi įvairovę“ atspindys.

Robbert (olandas)

Sanglaudos politika ir Valensijos regionas – nepakeičiama Europos kūrimo priemonė

Valensija, Ispanija.

Dabartiniai Europos Sąjungos integracijos ir plėtros procesai susiduria su begale kliūčių. Štai kodėl priklausymo Europai pojūtis yra toks svarbus Valensijos žmonėms ir bendruomenei, kuri nuėjo ilgą ir sunkų kelią, kol joje įsitvirtino pamatiniai Europos principai ir vertybės, šiuo metu susiduriantys su daugybe iššūkių.

Todėl sykiu su kitais Europos veikėjais privalome visomis turimomis priemonėmis užtikrinti, kad lygybė, laisvė bei solidarumas ir toliau liktų esminiais Europos kūrimo ramsčiais.

Tam mes, regionų valdžios institucijos, turime ranka pasiekiamą auksinę galimybę – ES sanglaudos politika leidžia mums investuoti pagal tam tikrus Europos Komisijos nustatytus kriterijus, tuo pat metu suteikdama mums veiksmų laisvę. Sanglaudos politika, dažnai kritikuojama dėl lankstumo bei skaidrumo stokos ir dėl procesų sudėtingumo, vis dėlto yra pagrindinė Europos Sąjungos investavimo priemonė. Šia politika siekiama prisidėti prie darnios regionų plėtros ir užtikrinti bendrą kelią link socialinės, ekonominės ir aplinkosaugos konvergencijos, siekiant prioritetinių strategijos „Europa 2020“ tikslų.

To siekia ir Valensijos regionas – atviras europinis ir tarptautinis kraštas. Neseniai Valensijoje buvo surengta antroji Europos konferencija „Augink savo regioną“. Valensijos regionas naudoja sanglaudos politikos paramą nuo 1988 m. – tais pačiais metais regiono vyriausybė ėmėsi valdyti išteklius, o kitais metais jau džiaugėsi išaugusiu finansavimu.

1989–2006 m., t. y. tris programavimo laikotarpius, Valensijos regionas buvo vieno tikslo struktūrinių fondų paramos gavėjas (dabar tokie regionai vadinami „konvergencijos regionais“). 2007–2013 m. laikotarpiu regionas buvo priskirtas konkurencingumo ir užimtumo regionų, kuriems laipsniškai pradėdama teikti parama, grupei ir išbrauktas iš vieno tikslo regionų grupės.

Sumažinti ištekliai

Tapę regionu, kuriam laipsniškai pradedama teikti parama, sulaukėme gerokai mažiau finansinių išteklių motyvuojant tuo, kad regionas atsidūrė tarp kitų klestinčių Europos regionų. Dėl metodinių priežasčių šis veiksmas nelaikomas finansine diskriminacija, nuo kurios kenčia Valensijos regionas ir kurią pripažįsta visos Ispanijos vyriausybės paskelbtos mokslinės ataskaitos, kaip antai naujausia Autonominės finansų sistemos reformos ekspertų komisijos ataskaita ar Nepriklausomos fiskalinės atsakomybės institucijos ataskaita.

Visose ataskaitose pabrėžiama neįprasta mūsų teritorijos padėtis ne tik Ispanijos, bet ir ES lygmeniu, nes, nepaisant to, kad šiame regione pajamos vienam gyventojui yra mažesnės nei vidutinės, jis yra vienas pagrindinių sistemos donorų. Tai, kad finansavimo ir investicijų sistema neužtikrina Valensijos regionui pakankamai išteklių, daro žalą konvergencijai ir mažina regiono galimybes vystytis vienodomis sąlygomis su kitais ES regionais.

Susidariusi krizinė padėtis dėl lėšų trūkumo ir perėjimas prie regiono, kuriam laipsniškai pradedama teikti parama, reiškia, kad dabar itin svarbu išlaikyti, o dar geriau – padidinti Europos paramą, kad būtų garantuotas pagrindinių viešųjų paslaugų teikimas ir užtikrinta reikiama infrastruktūra jų plėtotei.

Grįžkime prie sanglaudos politikos. 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Valensijos regionas ir toliau gauna Europos paramą pagal įvairias regionines (Europos socialinio fondo ir Europos regioninės plėtros fondo) ir tarpregionines (jaunimo užimtumo, tvaraus ekonomikos augimo, pažangaus augimo ir MVĮ iniciatyvos) veiksmų programas. Bendra paramos suma sudaro daugiau nei 975 mln. EUR, neskaitant Europos struktūrinių ir investicijų fondų (Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo) paramos, kuri nepatenka į regioninę politiką ir Europos sanglaudą.

Stipresnės Europos kūrimas

Valensijos vyriausybė bendrai su ESF ir ERPF finansuoja nemažai priemonių. Visų pirma tai parama priimant į darbą jaunas žmones; programa „Eurodyssey“; užimtumą, darbo kokybę ir darbuotojų judumą gerinantys projektai; Valensijos kultūrinio paveldo išsaugojimas; parama moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sveikatos priežiūros sektoriuje; verslininkystė; MVĮ inovacijos; tvarios ir integruotos miestų plėtros strategijų bei tvarios miestų plėtros planų finansavimas; viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo projektai; ekologiškų parkų kompiuterizavimas ir kt.

Atsižvelgiant į ekonominius ir socialinius sunkumus, kuriuos sukėlė užgriuvusi finansų krizė, ir diskutuojant dėl Europos ateities negalima pamiršti, kad ES sanglaudos politika yra ne tik pagrindinė investavimo priemonė regionuose, bet ir vienas svarbiausių Europos kūrimo pamatų. Todėl būtina užtikrinti, kad ji liktų pagrindiniu ilgalaikės ekonominės, socialinės bei teritorinės sanglaudos stiprinimo elementu ir būtų veiksmingai įgyvendinama regionuose, kuriuose jaučiama ypatinga išteklių stoka, kaip, pavyzdžiui, Valensijos regione. Europos regionai turi didžiulį pranašumą – galimybę užtikrinti sąveiką ir glaudesnį ryšį su piliečiais, taigi, išsaugoti subsidarumo ir regioninius principus, o taip pat paskatinti dialogą ir diskusijas su piliečiais apie mūsų žemyno ateitį. ■

Vincent Soler I Marco, Valensijos vyriausybės finansų ir ekonominio modelio ministras

▲ Batų gamybos procesų robotizavimas užtikrina geresnę energijos išteklių bei medžiagų valdymą ir leidžia planuoti gamybą, atsižvelgiant į paklausą rinkoje.

Veršlumo skatinimas

Valensijos vyriausybės prezidentas ir Valensijos autonominio regiono vadovas Ximo Puig kalba apie Ispanijos autonominėje srityje susiklosčiusią padėtį, jos prioritetus ir ateities lūkesčius.

Vadovaujantis sanglaudos politikos programomis, iki 2006 m. Valensijos autonominis regionas buvo vieno tikslo regionas, 2007–2013 m. – regionas, kuriam laipsniškai pradedama teikti parama, o šiuo programavimo laikotarpiu – labiau išsivystęs regionas. Jūsų nuomone, ar tai teisingai atspindi regiono raidą per pastarąjį dešimtmetį? Kaip vertintumėte ES vaidmenį šiame procese?

Pastaraisiais metais Valensijos autonominis regionas buvo laikomas turtingu, nes gavęs Europos Sąjungos finansavimą jis iš tiesų galėjo pasigirti teigiamais pokyčiais. Deja, užklupusi krizė viską sujaukė. Be to, Ispanija kenčia nuo nuolatinio nepakankamo finansavimo ir netinkamo valstybės investicijų įgyvendinimo. Todėl regionas neturi beveik jokių galimybių aktyviai plėtoti politikos kryptis, susijusias su ekonomine bei socialine

plėtra, inovacijomis ir ekonomikos modelio skatinimu.

Perėjimas prie regiono, kuriam laipsniškai pradedama teikti parama, ir užklupusi ekonomikos krizė tik dar labiau pablogino padėtį. Todėl mes geriau suvokiame šią situaciją ir naudodamiesi realia metodika lanksčiau skirstome regionus į kategorijas.

Dabartinės regiono programos tikslas yra skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Valensijos regione. Kaip ketinate skatinti našumą, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse?

Siekdamas sustiprinti mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą, Valensijos regionas įgyvendina Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) 2014–2020 m. veiksmų programą, skatindamas verslumą, padėdamas telkti naujas idėjas ir

ragindamas steigti įmones, visų pirma novatoriškas ir technologijomis grindžiamas įmones. Be to, įmonėms teikiama parama, padedanti joms įsitvirtinti regione, šalies bei tarptautinėje rinkose ir diegti inovacijas, visų pirma užtikrinant geresnes galimybes gauti finansavimą, įskaitant Europos fondų finansavimo priemones, taip pat prisideda prie verslo našumo didinimo.

Pagal jūsų programą parama teikiama dviem būdais – subsidijomis arba finansinėmis priemonėmis. Kokie šio naujojo požiūrio privalumai ir trūkumai?

Naudojimasis finansinėmis priemonėmis Valensijos regione turi tam tikrų laikinų trūkumų, visų pirma tai yra finansinių priemonių valdymo patirties stoka ir pernelyg menkas žmonių informuotumas apie pasinaudojimą šia galimybe. Tinkamas viešųjų lėšų panaudojimas taikant

„Būtina užtikrinti fondų atskyrimą, kad ESF taptų pagrindine „Socialinės Europos“ priemone, nes jo sujungimas su ERPF sumenkintų pačią ESF socialinės paskirties esmę.“

finansines priemones leidžia sutelkti daugiau finansinių išteklių, derinant juos su privačiu finansavimu, ir juos naudoti pakartotinai, taigi, tos pačios lėšos gali būti panaudotos įvairiuose cikluose.

Europos socialinio fondo (ESF) ir ERPF finansinės priemonės Valensijos regione yra naudojamos skirtingiems tikslams. ERPF finansinės priemonės naudojamos paskoloms ir nuosavo kapitalo priemonėms, kurios skiriamos inovacijas diegiantiems ir tarptautines strategijas įgyvendinantiems MVĮ. Tuo tarpu ESF finansinės priemonės naudojamos mažosioms paskoloms bedarbiams. Šiuo metu ESF finansinėmis priemonėmis naudojames tik mes ir Madrido autonominė sritis. Norėčiau pabrėžti, kad Valensijos regionas kartu su Andalūzijos, Pjemonto ir Lombardijos regionais šiuo metu įgyvendina Europos projektą, kurio tikslas yra finansinėmis priemonėmis gerinti socialinę ekonomiką.

Europos teritorinis bendradarbiavimas yra pagrindinis sanglaudos politikos ramstis. Žinome, kad šioje srityje veikiate itin aktyviai, bet ar galėtumėte pasakyti, kokie ryšiai jus sieja su kitais regionais ir kiek šie ryšiai jums naudingi?

Valensijos regionas pademonstravo tvirtą įsipareigojimą bendradarbiauti siekiant bendradarbiavimo programose numatytų tikslų, todėl mūsų regione veikia įvairios struktūros, kaip antai antena Viduržemio jūros vakarinei daliai pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės programą ir INTERACT biuras Valensijoje – vienintelis toks Pietų Europoje. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą Valensijos įmonės dalyvavo ne viename INTERREG MED ir SUDOE projekte kartu su kitais Viduržemio jūros ir Prancūzijos, Portugalijos bei Andoros regionais.

Valensijos įmonės jau dalyvavo 29-iose 2014–2020 m. laikotarpio INTERREG projektuose, nors buvo paskelbti tik pirmieji konkursai. Vienas svarbesnių projektų yra PANORAMED, kurio tikslas – prisidėti prie regionų dialogo apie daugiašales veiklos programas ir susitarimus sprendžiant bendras problemas (žr. 56 psl.). Be to, Valensijos regionas dalyvavo projektuose su įvairiais kitais regionais, kaip antai Vokietijos Saksonijos-Anhalto regionu, su kuriuo užmezgė nuolatinio bendradarbiavimo ryšius, ar Suomijos Helsinkio-Ūsimos regionu, su kuriuo įgyvendino ne vieną projektą.

Pasiruošimas sanglaudos politikai po 2020 m. darosi vis aktyvesnis. Kokia jūsų nuomonė apie vykstančias diskusijas?

Valensijos regiono nuomone, norint pasiekti socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos tikslus, Europos Sąjungos sanglaudos politikai po 2020 m. reikia skirti pakankamai lėšų, kurios pasiektų visus Europos regionus, o viešuosius Europos išteklius naudoti vadovaujantis ES sutartimis ir taikant pasidalijamojo valdymo, subsidiarumo bei daugiapakopio valdymo principus. Reikėtų visais būdais vengti, kad ji netaptų struktūrinių reformų šalyse priemone. Be to, būtina užtikrinti fondų atskyrimą, kad ESF taptų pagrindine „Socialinės Europos“ priemone, nes jo sujungimas su ERPF sumenkintų pačią ESF socialinės paskirties esmę. ■

Valensijos autonominis regionas

Valensija yra Ispanijos autonominis regionas, išsidėstęs Iberijos pusiasalio viduryje ir pietryčiuose. Jo sostinė ir didžiausias miestas yra Valensija. Regionas suskirstytas į tris provincijas – Alikantės, Kasteljono bei Valensijos – ir 34 apskritis.

GYVENTOJŲ SKAIČIUS: Valensijos autonominis regionas, kurio plotas 23 255 km², yra stambus regionas, palyginti su kitais autonominiiais regionais. Šis regionas, kuriame gyvena 4 934 993 gyventojų, yra ketvirtas pagal dydį Ispanijoje; regiono gyventojų tankumas – 212 gyventojų viename km² – gerokai viršija bendrąjį Ispanijos gyventojų tankumą.

EKONOMIKA: Valensijos autonominio regiono BVP yra 105,077 mln. EUR. Pagal BVP apimtį šio regiono ekonomika yra ketvirta pagal dydį Ispanijoje. BVP vienam gyventojui yra puikus rodiklis gyvenimo kokybei įvertinti. 2016 m. šis rodiklis

sudarė 21 296 EUR, lyginant su Ispanijos BVP vienam gyventojui, kuris sudarė 24 100 EUR.

2016 m. valstybės skola sudarė 44 663 mln. EUR arba 42,3 % jos BVP. Vienam gyventojui tenkanti valstybės skola – 9050 EUR. Autonominių regionų pagal valstybės skolos dydį sąrašė Valensijos regionas yra 11-oje lentelės vietoje, o pagal valstybės skolą vienam gyventojui – 16-oje lentelės vietoje.

DARBO RINKA: Nedarbo lygis regione yra 17,5 % – aukštesnis už šalies nedarbo lygį. Šis regionas, kuriame 427 000 bedarbių, atsiduria 12-oje autonominių regionų vietoje.

PRAMONĖ: Strateginiai regiono sektoriai, kurie taip pat yra svarbūs visai Ispanijos ekonomikai, yra šie: keramika ir plytelės, batai ir odos dirbiniai, žaidimai ir žaislai, mediena ir baldai, tekstilė, rūbai ir automobilių gamyba.

KARMEN VIENUOLYNŲ VALENSIJOS AUTONOMINIAME REGIONE ATKŪRIMAS

Autonominio regiono meno ir kultūros centras buvo atkurtas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis. Karališkasis Dievo Motinos Karmen vienuolynas buvo pastatytas Valensijoje 1281 m., kitapus gynybinių arabų sienų. Šis vardas vienuolynui buvo suteiktas populiariausio miesto rajono Karmen garbei.

Vienuolynas veikė maždaug iki 1835–1837 m. Vėliau, jį konfiskavus Ispanijos valdžiai, jis tapo vaizduojamosios dailės muziejumi. Tai išgelbėjo vienuolyną nuo nugriovimo. Jame lankėsi ne vienas garsus XIX–XX a. Ispanijos dailininkas.

Atkūrimas vyko keliais etapais ir buvo baigtas 2011 m. Dabar tai šiuolaikinės kultūros centras, kuriame vyksta įvairūs meno renginiai. Be to, jame įsikūrusi Valensijos autonominio regiono muziejų asociacijos būstinė.

Pradėjus atkūrimo darbus, renesanso laikų arkadoje ir patalpose virš jos buvo aptiktos musulmoniškų statinių archeologinės liekanos, kurios dabar eksponuojamos kitoje patalpoje. Vienuolyno valgykloje buvo išsaugotos nuostabaus grožio sijos, restauruoti ant sienų ir arkų aptikti XIII a. piešiniai, įrengtos sienas apsaugančios atramos ekspona-

tams. Taip pat buvo atnaujintos kitos patalpos – vienuolių susirinkimo salė ir miegamasis.

Pasinaudojus ERPF skirta 2 470 029,58 EUR parama, buvo įrengta 3300 m² ploto parodų erdvė, kurią iki šios dienos apžiūrėjo daugiau nei 650 000 lankytojų. 2017 m. kultūros centro renginiuose ir parodose apsilankė 150 000 žmonių daugiau nei pernai. ERPF padėjo Valensijos autonominiam regionui gražinti savo piliečiams kultūrinę ir istorinę vertybę, kuri buvo pasmerкта išnykti.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOBILIŲJŲ PROGRAMŲ IR ELEKTRONINIŲ SVEIKATOS ĮRAŠŲ SISTEMOS KŪRIMAS

Valensijos autonominis regionas kartu su Europos regioninės plėtros fondu įgyvendina tris svarbius projektus sveikatos priežiūros srityje:

- „Elektroninę sveikatos įrašų sistemą“, kaupiančią visą viešą klinikinę informaciją, užtikrinančią sveikatos priežiūros tęstinumą ir suteikiančią prieigą prie informacijos apie sveikatos priežiūrą, nepriklausomai nuo paslaugos vartotojo (specialisto ar paprasto piliečio) buvimo vietos;
- **ABUCASIS** – pirminės sveikatos priežiūros įrašus kaupiančią programą. Ši programa jau naudojama visame Valensijos autonominiame regione. Šiuo metu kuriami nauji programos moduliai ir funkcijos;
- **ORION-CLINIC** – gydymosi ligoninėse sveikatos įrašus kaupiančią programą, kuria jau naudojasi 10 ligoninių.

Atsižvelgiant į šių projektų pažangą ir jų funkcionalumą bei platų elektroninių pirminės sveikatos priežiūros įrašų naudojimą, programą ORION-CLINIC planuojama pritaikyti visose Valensijos viešosiose ligoninėse.

Programa ORION-CLINIC yra Valensijos autonominio regiono ligoninėms pritaikyta klinikinio gydymo informacinė sistema, palengvinanti kasdienį gydymą ligoninėse. Jos tikslas yra padėti sveikatos priežiūros darbuotojams gerinti ligonių gydymą, siekti geresnių gydymo rezultatų ir užtikrinti gydymo proceso efektyvumą bei gydymo tęstinumą.

Kuriant šią programą buvo atsižvelgta į jos raidą bei galimus pokyčius, į sveikatos priežiūros valdymą bei praktiką ir į galimybę ją susieti su kitomis Visuotinės ir visuomenės sveikatos priežiūros ministerijos sistemomis. Ši programa patraukli vartotojams, nes yra itin funkcionali, o jos unikalios sąsaja grindžiama griežtais tinkamumo naudoti bandymais.

FINANSINĖ PARAMA MOKSLO DARBUOTOJŲ SAMDAI IR JUDUMUI

Šio projekto tikslas yra teikti finansinę paramą doktorantams, t. y. pasamdyti juos kurti mokslinių tyrimų projektą bendradarbiaujant su tarptautinį pripažinimą turinčiu universitetu arba mokslinių tyrimų centru, nepriklausančiu Valensijos mokslų ir technologijų sistemai. Be to, įgyvendinant šį projektą planuojama trims–šešioms mėnesiams pasamdyti mokslinių tyrimų centrų doktorantus darbu už Valensijos autonominio regiono ribų esančiuose mokslinių tyrimų centruose ir atlyginti jiems gyvenimo bei kelionių išlaidas. Darbuotojai įgis naujų įgūdžių, galės naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūra, išmoks naudotis bibliografiniais bei dokumentų rinkiniais ir sukaups patirties kitose srityse, susijusiose su jų disertacijų temomis. Visa tai pagerins mokslinį ir techninį išsilavinimą.

Ši finansinė parama padeda siekti pažangaus augimo tikslų skatinant užimtumą ir gerinant jo kokybę, užtikrina visiems prieinamą aukšto lygio išsilavinimą bei profesinį rengimą ir palengvina jaunų žmonių perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką. Be to, ji padeda rengti mokslinių tyrimų darbuotojus ir sustiprina jų įsidarbinimo galimybes, taip skatindama mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas. Tai atitinka Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ tikslus.

Pakankamas žmogiškasis kapitalas moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms yra būtinas, siekiant užtikrinti Europos konkurencingumą ir naujos kartos technologijų kūrimą bei jų pritaikymą, raidą ir naudojimą, taip pat skatinant naujų metodų ir organizacinių principų įdiegimą.

PROGRAMA „EURODYSSEY“

Nuo 1987 m. Valensijos autonominis regionas dalyvauja Europos regionų asamblėjos programoje „Eurodyssey“, kurios tikslas – suteikti galimybę 18–30 m. žmonėms, įgijusiems aukštąjį ar profesinį išsilavinimą, stažuotis įvairių Europos regionų įmonėse. Stažuotė trunka tris–šešis mėnesius. Reikiamą paramą teikia siunčiantis regionas. Valensijos autonominiame regione už šią programą yra atsakingas Finansų ir ekonomikos modelio ministerijos Finansavimo ir europinių lėšų generalinis direktoratas. 50 % programos išlaidų bendrai finansuoja Europos socialinis fondas (SF) pagal 2014–2020 m. Valensijos autonominio regiono veiksmų programą.

Šios programos dalyviai įgyja profesinių įgūdžių, pagilina užsienio kalbos žinias ir susipažįsta su priimančiojo regiono kultūra. Programa taip pat naudinga įmonėms, kurios gali pasikviesti jaunus žmones iš visos Europos, turinčius reikiamą išsilavinimą ir mokančius užsienio kalbą.

Programoje „Eurodyssey“ dalyvauja 29 regionai. Programos dalyviai yra Valensijos autonominiame regione registruoti jauni žmonės, neturintys darbo. Tačiau jie turi išsilavinimą (aukštąjį arba profesinį) ir moka užsienio kalbą. Vadovaujantis programoje įtvirtintu abipusiškumo principu, Valensijos regiono vyriausybė priima tiek pat jaunųjų europiečių, kurie du–penkis mėnesius stažuojasi šio regiono įmonėse.

Stažuotės metu priimančysis regionas surengia keturių savaitinių užsienio kalbos kursų ir supažindina stažuotojus su vietos kultūra. Stažuotojai du–penkis mėnesius dirba įmonėje ir gauna atlyginimą arba stipendiją (jei įmonė yra už ES ribų). Stažuotojų apgyvendinimu rūpinasi priimančysis regionas.

Valensijos autonominio regiono Finansavimo ir europinių lėšų generalinis direktoratas skiria 1403 EUR dotaciją per mėnesį, o įdarbinusi įmonė – ne mažiau kaip 122 EUR per mėnesį. Ši suma skiriama stažuotojų darbo užmokesčiui. Išskaičius pajamų mokestį (19 %) ir įmonės bei darbuotojo socialinio draudimo mokestį, stažuotojas gauna ne mažesnę kaip 843,35 EUR grynąjį atlyginimą.

Šia iniciatyva pasinaudojo jau daugybė jaunų žmonių. Per pastarąjį dešimtmetį (2008–2017 m.) projekte dalyvaujančiose šalyse (Vokietijoje, Belgijoje, Kroatijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Gruzijoje, Norvegijoje, Portugalijoje, Rumunijoje ir Šveicarijoje) stažavosi 616 Valensijos regiono gyventojų, o šio regiono organizacijos ir įmonės priėmė 556 jaunuosius stažuotojus iš kitų Europos regionų.

Remiantis pastaraisiais metais iš stažuotėjų grįžusių Valensijos gyventojų duomenimis, maždaug 60 % jų susirado darbą pirmaisiais metais po grįžimo, o 45 % – ganėtinai greitai. Šiuo metu darbo rinkoje susiklosčiusios sąlygos yra kiek kitokios, tad kol kas sunku pasakyti, kokios įtakos jos turės įsidarbinimui.

Visai regiono veiksmų programai yra skirtas 3 776 656 EUR biudžetas. 2017 m. investicijų biudžetas yra 732 000 EUR. Jis numatytas dotacijoms, kurios skiriamos stažuotojus priimančioms Valensijos įmonėms, ir stažuotojų apgyvendinimui, kalbos kursams, techninei pagalbai bei supažindinimui su regiono kultūra.

TVARAUS JUDUMO MIESTE PLANAI

Vadovaudamasi strategija „Europa 2020“, Valensijos autonominio regiono vyriausybė patvirtino Europos regioninės plėtros fondo 2014–2020 m. veiksmų programą Valensijos autonominiam regionui.

Valensijos autonominio regiono 2020 m. tikslas yra sutelkti išteklius didesnės pridėtinės vertės sektoriuose, kurių kryptinga plėtra užtikrintų pažangų augimą. Regione bus plečiama specializuota veikla ir tos veiklos sritys, kuriose regionas turi didesnės patirties, ypatingą dėmesį skiriant teritorijos konkurencingumui.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti veiksmingesnį lėšų panaudojimą, buvo įvertintos visos Valensijos autonominiam regionui taikomos regioninės strategijos.

Lapkričio 23 d. Valensijos autonominis regionas kreipėsi dėl subsidijų savivaldybių vietos veiksmų planams, kurie atitinka reikalavimus dėl bendro finansavimo pagal ERPF 2014–2020 m. veiksmų programos 4-tą ir 6-tą prioritetines kryptis.

Parama bus teikiama 4-tos prioritetinės krypties „Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas“ 4.5.1 priemonei „Tvaraus judumo mieste skatinimas: švarus miesto transportas, viešasis transportas, miesto ir kaimo transporto jungtys, kelių infrastruktūros gerinimas, dviračių ir pėsčiųjų takų plėtra, elektra varomos transporto priemonės ir švarios energijos tiekimo sistemos kūrimas.“ Kitaip tariant, parama bus teikiama Valensijos autonominio regiono savivaldybių Tvaraus judumo mieste planų kūrimui, tvirtinimui ir įgyvendinimui.

Reikia pažymėti, kad šių planų rengimas ir įgyvendinimas priklauso nuo piliečių dalyvavimo šiame procese. Tik taip planai taps veiksmingomis miestų priemonėmis, skatinančiomis pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrą, gerinančiomis prieinamumą, puoselėjančiomis miestų erdves ir užtikrinančiomis sveikesnę aplinką miestuose.

Rengdamos Tvaraus judumo mieste planus, vietos institucijos atsižvelgė į skirtingų suinteresuotųjų šalių poreikius ir įtraukė į šį procesą bei pakvietė bendradarbiauti įvairias asociacijas, ūkio subjektus ir piliečius, kuriems rūpi judumo mieste klausimai.

ES finansavimas ir jo nauda Maltai

2007–2013 m. programavimo laikotarpiu į pagrindines Maltos ekonomikos sritis buvo investuota 850 mln. EUR ES (Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo) lėšų, siekiant iš esmės pagerinti Maltos piliečių gyvenimo kokybę.

Ivertinus pasiektus rezultatus, 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu buvo numatyta papildoma 700 mln. EUR suma, kuri šiuo metu skiriama naujoms darbo vietoms, verslo konkurencingumui, ekonomikos augimui, darniam vystymuisi ir tolesniam Maltos piliečių gyvenimo kokybės gerinimui remti.

Atsižvelgdama į strategiją „Europa 2020“, kurioje moksliniams tyrimams ir inovacijoms skiriamas ypatingas dėmesys kuriant pažangią, tvarią ir integracinę Europos ekonomiką, kurioje būtų užtikrintas aukštas užimtumo lygis, našumas ir socialinė sanglauda, Malta skyrė lėšų mokslinių tyrimų bei inovacijų infrastruktūrai ir priemonėms, padėsiančioms sustiprinti mokslo ir pramonės ryšius. Dabartiniu programavimo laikotarpiu ši tendencija liko nepakitusi. Investicijos ir toliau bus skiriamos mokslinių tyrimų ir inovacijų infrastruktūrai, taip pat įmonių galimybėms gauti finansavimą.

Ankstesniu laikotarpiu investicijos į švietimo struktūrą buvo sutelktos siekiant sukurti tvirtą aukštesniojo ir aukštojo išsilavinimo pagrindą ir pritraukti daugiau besimokančiųjų. 112,5 mln. EUR iš ERPF lėšų buvo investuota į pagrindinių aukštesniojo ir aukštojo mokslo įstaigų infrastruktūrą, plėtrą, atnaujinimą ir kitas kapitalo investicijas. 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu intervenciniai veiksmai ir toliau bus nukreipti į nacionalinius Maltos tikslus – sumažinti mokyklos nebaigusiu asmenų skaičių ir padidinti 30–34 metų amžiaus žmonių, baigusiu aukštąjį mokslą, skaičių. Investicijas į švietimą visuomet papildė Europos socialinis fondas, kuris didesnę dėmesį skiria švietimo kokybei ir besimokančiųjų gebėjimams.

Ekonomikos centro steigimas

Dėl gamtinių išteklių stokos Maltoje ir šios šalies dydžio bei geografinės padėties būtina plėtoti specializuotas rinkas, kurios leistų išsiskirti iš kitų ir kurti ekonominę gerovę. Atsižvelgiant į tai, ES lėšos ir toliau bus investuojamos į Maltos konkurencingumo stiprinimą, siekiant, kad ji taptų įvairios ekonominės veiklos kompetencijos centru. ES lėšos taip pat bus skiriamos privačiojo sektoriaus restruktūrizavimui ir modernizavimui, teikiant įvairias subsidijas ir finansines priemones.

Vienas svarbiausių šalies prioritetų yra sveikatos sektorius, visų pirma todėl, kad jis užtikrina socialiai įtrauktesnę visuomenę. Siekiant pagerinti sveikatos priežiūros paslaugas Maltoje ir plėtoti bendruomenės pagrindu teikiamas paslaugas, pavyzdiniams projektams, kaip antai ankstesniu programavimo laikotarpiu jau pradėtam onkologijos centrui, ir toliau bus skiriamos papildomos investicijos.

Būtina plėtoti Maltos turizmo pramonės infrastruktūrą, nes turizmas yra itin svarbus vietos ekonomikai ir užtikrina užimtumą. 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu buvo investuojama į vietos turizmo paslaugų gerinimą, specializuotų rinkų kūrimą ir turistų lankomų istorinių vietų restauravimą. Šiuo laikotarpiu gamtos, istorinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimui taip pat bus skiriamos papildomos priemonės.

Būdingosios Maltos ypatybės, visų pirma jos dydis ir ganėtinai tankiai apgyvendinti miestai, kelia nemažai iššūkių šalies transporto sektoriui. Todėl ES lėšos ir toliau bus skiriamos vietiniam ir tarptautiniam susisiekimui su Maltos salomis optimizuoti. Tai bus daroma investuojant į transeuropinio transporto tinklo kelių infrastruktūrą, jūrų infrastruktūrą ir perėjimą prie kitų transporto rūšių. Šios investicijos, be kita ko, padeda mažinti spūstis bei trumpina kelionės laiką ir kartu prisideda prie konkurencingumo stiprinimo.

Maltai siekiant ES tikslų energetikos srityje iki 2020 m., ES lėšomis buvo imtasi įgyvendinti iniciatyvas, skatinančias švarios energijos gamybą ir energijos vartojimo efektyvumo praktiką, kartu sprendžiant elektros energijos ir vartojimo poveikio aplinkai problemas. Teigiami rezultatai paskatins į namų ūkius, įmones ir viešąjį sektorių nukreiptas intervencijas ir iniciatyvas, raginančias taupyti energiją ir naudotis elektros vartojimo efektyvumo sistemomis.

Atliekų tvarkymas ir vandentvarka

Atliekų tvarkymas ir vandentvarka yra vieni aktualiausių uždavinių. Siekiant padėti Maltai įveikti atliekų tvarkymo ir neigiamo jų poveikio aplinkai problemą, praėjusiu programavimo laikotarpiu į uždarytų sąvartynų pertvarką ir atkūrimą buvo investuota 125 mln. EUR. Toliau mažinant atliekų kiekį ir nukreipiant jas perdirbimui, bus įgyvendintos papildomos intervencijos.

“ Dėl gamtinių išteklių stokos Maltoje ir šios šalies dydžio bei geografinės padėties būtina plėtoti specializuotas rinkas, kurios leistų išsiskirti iš kitų ir kurti ekonominę gerovę. ”

Vandens tiekimo saugumas ir nuotekų tvarkymas taip pat kelia problemų šioje šalyje. Praėjusiu laikotarpiu šioms problemoms spręsti buvo skirta nemažai investicijų. Šiems sektoriams ir toliau bus skiriamos sanglaudos politikos investicijos, siekiant sukurti reikiamą infrastruktūrą, galinčią aprūpinti Maltą pakankamais vandens ištekliais, neiekvojant natūralaus vandeningojo sluoksnio. Stengiantis išspręsti su šalies vandens ištekliais susijusias problemas ir pagerinti vandens kokybę prisitaikant prie klimato kaitos, intervencijomis bus siekiama didinti informuotumą apie vandens taupymą bei efektyvumą ir optimizuoti gruntinio vandens vartojimą bei jo kokybę. ■

Dr. Aaron Farrugia, parlamentinis sekretorius, atsakingas už ES lėšas ir socialinį dialogą

„Explora“ – Maltos interaktyvusis mokslo centras, kuriame neformaliojo švietimo aplinkoje galima daryti mokslinius atradimus. ✓

NUOTRAUKOSE UŽFIKSUOTA MALTA

Projektai, kuriuos Maltoje finansuoja Sanglaudos fondas ir Europos regioninės plėtros fondas, padeda kurti darbo vietas, skatina ekonomikos augimą, stiprina įmonių konkurencingumą, gerina mokymąsi ir mokymą, skatina darnų vystymąsi ir prisideda prie šalies kultūrinio paveldo bei turizmo pramonės stiprinimo.

08

09

10

11

12

- 01 Uždarytų sąvartynų tvarkymo ir atkūrimo projekto tikslas yra vietoje uždarytų sąvartynų įkurti viešuosius parkus.
- 02 Nacionalinis potvynių prevencijos projektas pagerins paviršinių nuotekų infrastruktūrą ir slėnio priežiūrą.
- 03 Prailgintas ir atnaujintas Salinos kranto kelias.
- 04 Pagrindinis planas: Taikomojo mokslo, verslo ir komercijos centre įrengtos patalpos su moderniomis mokymo priemonėmis ir įranga.
- 05 Nacionalinis interaktyvus mokslo centras – tai moderniausia nuolatinė interaktyvaus mokslo infrastruktūra.
- 06 Archeologinio paveldo išsaugojimo projektas padėjo išsaugoti dvi Maltos megalitines šventyklas, įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.
- 07 Įgyvendinant projektą buvo suformuotas miesto erdvės kraštovaizdis ir įkurtas akvariumas, nardymo centras, automobilių stovėjimo aikštelė, dviračių takas bei augmenijos parkas.
- 08 Universiteto kompiuterijos paslaugų centre įkurtas duomenų centras, kompiuterinės laboratorijos, mokymo klasės ir vaizdo konferencijų salė.
- 09 Dievo Motinos ligoninės onkologijos centre taikomi pažangūs vėžio gydymo būdai.
- 10 Įgyvendinant projektą, ant Gadžnsilemo klubo stogo buvo įrengta 30 kWp galios fotovoltinės saulės energijos sistema.
- 11 Restauruotas Didžiojo uosto Švento angelo fortas.
- 12 Restauruojant tvirtovę buvo įkurtas Turistų centras ir atnaujintos viešosios erdvės bei infrastruktūra.

„Savais žodžiais“ – tai žurnalo *Panorama* skiltis, kurioje vietos, regioninio, nacionalinio ir Europos lygmenų suinteresuotieji subjektai dalijasi savo planais 2014–2020 m. laikotarpiui ir išsako savo nuomonę apie itin svarbias sanglaudos politikos po 2020 m. diskusijas.

Panorama laukia atsiliepimų Jūsų gimtąja kalba. Juos galėsite skelbti būsimuose leidimuose. Susisiekite su mumis adresu region-panorama@ec.europa.eu dėl tolesnės informacijos apie Jūsų atsiliepimo pateikimo terminus ir rekomendacijas.

Pristatome naują – struktūrinių reformų rėmimo programą

Lambert Van Nistelrooij,
Programos bendrapranešėjas ir Europos
Parlamento narys

Nuo 2017 m. balandžio mėn. valstybės narės gali prašyti paramos dėl reformų, ekonominio koregavimo programų ir reformų įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečias šaliai skirtas rekomendacijas.

Manoma, kad konkrečios viešojo administravimo reformos skatins inovacijas, investicijas, socialinį vystymąsi ir ekonomikos augimą. Be to, bus užtikrintos geresnės bendrųjų ekonominių ir finansinių reformų bei Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) sąsajos. Valstybės narės, atsižvelgdamos į labiau patyrusių šalių patirtį bei ekspertines žinias ir pasinaudodamos struktūrinių reformų rėmimo programa, gali dirbti veiksmingiau ir efektyviau.

Iki šios dienos struktūrinių reformų rėmimo programa pasinaudojo jau daugiau nei pusė valstybių narių. Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba, t. y. šią programą koordinuojanti Europos Komisijos tarnyba, gavo daugiau nei 200 paramos prašymų iš 16 ES šalių. 60 % šių prašymų dėl paramos viešųjų finansų tvarkymo, valdymo, verslo aplinkos, darbo rinkos, socialinių paslaugų ir kapitalo rinkos plėtros srityse atitiko reikalavimus.

Šioms reformoms įgyvendinti pirmaisiais metais bus skirta daugiau nei 22 mln. EUR. Kadangi ši programa finansuojama iš ESI fondų lėšų, vienas svarbiausių elementų yra partnerystės principas – pagrindinė sanglaudos politikos vertybė. Malonu, kad Europos Komisijos ir valstybių narių pateiktuose bendradarbiavimo ir paramos planuose į šį principą deramai atsižvelgiama.

Tolesni veiksmai

Struktūrinių reformų rėmimo programa, priimta 2017–2020 m. laikotarpiui, prisideda prie valstybių narių institucinių, administracinių ir augimui palankių struktūrinių reformų įgyvendinimo. Šiai programai iš ESI fondų skirtas 142,8 EUR biudžetas. Ne vėliau kaip 2019 m. birželio mėn. Europos Komisija pateiks programos laikotarpio vidurio vertinimą, kuriame nurodys, ar ji turi pridėtinės vertės Europai, ir kaip ji prisideda prie vietos, regioninių bei nacionalinių problemų sprendimo. ■

Teritorijoms – pagrindinis sanglaudos politikos dėmesys

Sanglaudos politikos nauda europiečiams yra neginčytina, todėl svarbu, kad ji būtų ir toliau įgyvendinama visuose regionuose, o jos regioninės programos ir strategijos būtų rengiamos atsižvelgiant į visus socialinius, ekonominius ir teritorinius ypatumus.

Enrico Mattei, Aostos autonominio regiono Struktūrinės politikos ir Europos reikalų departamento koordinatorius

Be to, šios politikos įgyvendinimo pratęsimas po 2020 m. turėtų išspręsti šias problemas: prastą rezultatų viešinimą ir menką sanglaudos politikos galutinės naudos gavėjų – piliečių – suvokimą; pernelyg sudėtingas lėšų gavimo taisykles ir sunkumus reaguojant į atsirandančius naujus poreikius; nepakankamą atsižvelgimą į teritorijų ir jų konkrečių sąlygų skirtumus bei vienodų taisyklių, kurios didina skirtumus vietos lygmenyje, taikymą.

Taip pat būtina atsižvelgti į tai, kad pernelyg didelis intervencijų skaidymas neleidžia pasiekti kritinės masės, kas ilgainiui sukelia problemų, ir kad intervencijų integravimas dažnai susiduria su ganėtinai dideliais sunkumais. Todėl reikėtų atsisakyti pernelyg į segmentus orientuotos vizijos, iš esmės supaprastinti reguliavimą ir užtikrinti didesnį programų lankstumą.

Integruotas teritorinis požiūris padėtų visoms Europos Sąjungos teritorijoms lengviau įveikti iššūkius. Tiesą sakant, naujausi moksliniai tyrimai rodo, kad vis labiau ryškėja miestų ir kaimų plėtros skirtumai, o tai reiškia, kad būtina atkreipti deramą dėmesį į skirtingas teritorijų sąlygas ir suteikti pirmenybę teritorijoms su nuolatinėmis geografinėmis

kliūtimis, visų pirma kalnuotoms teritorijoms. Gyventojų mažėjimo tendenciją gali sustabdyti tik gyvenimo sąlygų gerinimas, o tai reikalauja geresnio paslaugų prieinamumo ir geresnių sąlygų vietos verslui užtikrinimo (pavyzdžiui, kompensuojant sąnaudų skirtumus, atsirandančius dėl aukščio).

Be to, būtina pripažinti, kad kalnai (saugomos ir žmonėms gyventi pritaikytos teritorijos, ganėtinai palankios hidrogeologinės sąlygos ir neužteršta aplinka) yra svarbūs ne tik vietos, bet ir žemumų bei didelių miestų gyventojams. ■

“...reikėtų atsisakyti pernelyg į segmentus orientuotos vizijos, iš esmės supaprastinti reguliavimą ir užtikrinti didesnį programų lankstumą.”

Prancūzijos departamentų pozicija dėl Europos sanglaudos politikos ateities

“ Sanglaudos politika yra gyvybiškai svarbi Europos integracijos dalis, padedanti mažinti gyvenimo lygio atotrūkį ir skatinanti Europos teritorijų plėtrą. ”

Šiame diskusijų ir aptarimų dėl sanglaudos politikos fondų išlikimo ir ateities po 2020 m. etape Prancūzijos departamentai, be abejo, negali likti nuošalyje.

Remdamiesi vertinga patirtimi ir aktyviu darbu telkiant europines ir struktūrinių investicijų lėšas, visų pirma įgyvendinant Europos socialinio fondo trečiąją prioritetinę kryptį „Įtrauktis“, kurią įgyvendinant tarpininkauja 78 Prancūzijos departamentai, jų išrinkti atstovai susirinko ir priėmė bendrą poziciją šiuo klausimu. Jų išvados grindžiamos toliau išvardytomis pastabomis ir principais.

Sanglaudos politika yra gyvybiškai svarbi Europos integracijos dalis, padedanti mažinti gyvenimo lygio atotrūkį ir skatinanti Europos teritorijų plėtrą.

Diskusijose dėl Europos sanglaudos politikos ateities po 2020 m. akcentuojamas biudžeto sumažėjimas dėl Jungtinės Karalystės nebeskiriamų finansinių įnašų, vis dėlto ši politika neturėtų tapti pagrindiniu kintamuoju.

Prancūzijos departamentai vieningai pasisako už tvirtos sanglaudos politikos išsaugojimą visose teritorijose pagal įvairius teminius prioritetus.

Prancūzijos departamentų pozicijoje pabrėžiami penki pagrindiniai principai:

- ▶ stipri ir plataus masto sanglaudos politika;
- ▶ tvirtas įsipareigojimas siekti įtraukties, kurį remia Prancūzijos departamentai – solidarumo lyderiai ir veiksmingo Europos socialinio fondo (ESF) įgyvendinimo garantai;
- ▶ atsižvelgimas į specifines teritorijas sanglaudos politikoje;

Simon Letonturier (iš kairės) ir Augustin Rossi (iš dešinės), Prancūzijos departamentų asamblėjos konsultantai

- ▶ atsižvelgimas į tarpvalstybinio bendradarbiavimo ypatumus sanglaudos politikoje ir
- ▶ geresnis sanglaudos politikos valdymas.

Lapkričio pabaigoje rezoliucija buvo pateikta Prancūzijos departamentų asamblėjai. ■

Ekstremadūra. Specializacija ir verslumu grindžiamas inovacijų modelis

2017 m. „Verslaus Europos regiono“ ženklas buvo suteiktas Ispanijos Ekstremadūros autonominiam regionui. Šis regionas pasirinko verslumą ir verslo vystymą, kaip pagrindinį ramstį siekiant ekonomikos augimo bei konvergencijos su kitais Europos regionais, ir pagrindinį dėmesį savo veiksmų plane skyrė pažangiosios specializacijos sritims, numatytoms Ekstremadūros RIS3 strategijoje.

Jesús Alonso Sánchez,
Ekstremadūros autonominio regiono
Infrastruktūros ministerijos Mokslo,
technologijų ir inovacijų generalinis
sekretorius

“ VI regiono planas yra pagrindinė mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų planavimo, skatinimo, valdymo ir diegimo priemonė, kuriai skirtas 420 mln. EUR biudžetas ketveriems metams. ”

Pavyzdys – finansavimo programa specializacijos sritimis pagal VI regioninį mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų planą. Ši regiono vyriausybės pristatyta programa yra pagrindinė mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų planavimo, skatinimo, valdymo ir diegimo priemonė. Programai ir kitiems veiksams įgyvendinti kitam ketverių metų laikotarpiui numatytas 420 mln. EUR biudžetas.

Šiuo metu įgyvendinamas pirmasis programos etapas – finansuojami technologijomis grindžiamų ir naujų įmonių

projektai. Tai privačioms įmonėms skirti finansiniai produktai, kurių bendra vertė siekia 32 mln. EUR. Jų strateginės kryptys sutelktos į mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimą žemės ūkio produktų, sveikatos, atsinaujinančiosios energijos, turizmo, informacinių ir ryšių technologijų, bioekonomikos ir žiedinės ekonomikos, skaitmeninės transformacijos ir humanitarinių bei socialinių mokslų srityse.

Plano įgyvendinimo tikslas yra tobulinti bendrą Ekstremadūros mokslo sistemą, plėtojant technologijų centrus ir mokslinių tyrimų grupes bei stiprinant mokslo

ir verslo ryšius. Tuo tikslu numatytos 66 įgyvendinimo priemonės. Be to, Kasereso mieste bus įsteigtas „bioinkubatorius“, o Ekstremadūros sostinėje Meridoje – bioekonomikos ir žiedinės ekonomikos inkubatorius.

Taip pat norėčiau paminėti jaunimo užimtumo planą. Programos, kuriai numatytas 4,5 mln. EUR biudžetas, tikslas yra gerinti jaunų žmonių, turinčių aukštąjį, aukštesnįjį ar profesinį išsilavinimą, įsidarbinimo galimybes, tinkamai įvertinti jaunuosius talentus ir skatinti regiono įmonių mokslinius tyrimus regiono specializacijos srityse. ■

Sveikas požiūris į tarpvalstybinę sveikatos priežiūrą

Pastaraisiais metais Žemutinės Austrijos sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų fondas NÖGUS, pasinaudojęs ERPF finansavimu, užmezgė bendradarbiavimo ryšius su kaimyninėmis šalimis sveikatos priežiūros srityje. Jų tikslas – užtikrinti, kad abipus sienos gyvenantys žmonės galėtų naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Įvertinus šio projekto sėkmę, 2017 m. rugsėjo mėn. visa tarpvalstybinė veikla buvo išdėstyta bendroje programoje, pavadintoje „Healthacross“.

„Healthacross“ – tai sveikatos priežiūros paslaugos be sienų. Programa pristatoma tarptautinio bendradarbiavimo ir novatoriškais sveikatos priežiūros projektais, įgyvendinamais Žemutinės Austrijos ir Čekijos bei Žemutinės Austrijos ir Slovakijos pasienio regionuose.

Vadovaudamasi šūkiu „Europos idėjos įsitvirtina pasienio regione“, speciali grupė su jos direktore Elke Ledl priešakyje šalina kliūtis sveikatos priežiūros paslaugų srityje. „Savo darbu padėdame tiesti tiltus tarp Žemutinės Austrijos ir kitų Europos šalių, kad abipus sienos gyvenantys žmonės galėtų naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis arti namų.“

Tarpvalstybiniai projektai turi daugybę privalumų. Pacientai gali rinktis, kurioje sienos pusėje norėtų gydytis, arba gauti medicinos pagalbą vietoje. Tai itin svarbu kritiniais atvejais ir gali išgelbėti gyvybę, jei artimiausia ligoninė arba greitosios

pagalbos automobilis yra kitapus sienos. Tarptautiniai tinklai ir bendradarbiavimas suteikia galimybę Žemutinei Austrijai pasinaudoti kitų šalių praktine patirtimi.

Pagalba bendruomenėms abipus sienos

Čekijos pacientai Gmiundo regioninėje ligoninėje Tarpvalstybinis bendradarbiavimas itin palengvino Gmiundo ir Česke Velenicės regionuose gyvenančių žmonių gyvenimą. Valdfyrtelio-Gmiundo regioninė ligoninė yra pačiame pasienyje. Artimiausia greitosios medicinos pagalbos stotis Čekijos pusėje yra daugiau nei už 30 kilometrų, o artimiausia ligoninė – net už 60 kilometrų.

„Galimybė gydytis Gmiundo regioninėje ligoninėje svarbi ne tiek medicinos, kiek žmogiškumo aspektu. Dabar nenoriu nė prisiminti varginančių kelionių į artimiausią Čekijos ligoninę ir nuoširdžiai džiaugiuosi galimybe gauti skubią medicinos pagalbą“, – sako itin patenkintas pacientas Zdenek Tomas iš Česke Velenicės, tapęs 4000-uoju pacientu iš Čekijos Gmiundo regioninėje ligoninėje.

Projekte numatyta, kad Čekijos draudimo bendrovės atlygina savo pacientų gydymo išlaidas. Vertėjai ir čekų kalbą mokantys darbuotojai padeda pacientams ir ligoninės personalui susikalbėti tarpusavyje. Šiuo metu vyksta diskusijos su projekte dalyvaujančiomis Pietų Bohemijos organizacijomis dėl gydymo paslaugų masto Čekijos pacientams išplėtimo, kad Gmiundo ligoninė teiktų ne tik ambulatorinio gydymo, bet ir stacionarinės priežiūros paslaugas. Be to, Gmiundo ir Česke Velenicės regionai ketina užmegzti ilgalaikį bendradarbiavimą pagal Tarpvalstybinių sveikatos priežiūros centrų programą.

Spindulinė terapija Žemutinės Austrijos gyventojams Znoimo ligoninėje

Įgyvendinant šį projektą, 2018 m. pirmą kartą penkiolikai Veinfyrtelio klinikos pacientų iš Mistelbacho, Holabruno ir Kremso bus atlikta spindulinė terapija Znoimo ligoninėje.

„Mūsų novatoriški kaimyninių regionų bendradarbiavimo projektai yra puikus pavyzdys visai Europai. Ne veltui Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė Žemutinę Austriją pavyzdiniu regionu“, – džiaugiasi Žemutinės Austrijos regiono gubernatorė Johanna Mikl-Leitner.

išvengti biurokratinių kliūčių ir užtikrins greitesnę tarpusavio pagalbą.

Endometriozių centras Melko regioninėje ligoninėje

Melko regioninės ligoninės ir Znoimo ligoninės gydytojų keitimasis žiniomis padėjo atidaryti pirmąjį ES sertifikuotą endometriozių centrą Žemutinėje Austrijoje. Znoimo ligoninėje jau veikia toks centras, kuriame dabar pacientėms bus greičiau nustatyta diagnozė ir paskirtas gydymas. Endometriozių yra lėtinė gimdos gleivinės liga, kuria serga viena iš dešimties vaisingo amžiaus moterų. Ši liga sukelia stiprius skausmus ir gali tapti nevaisingumo priežastimi.

„Šis projektas buvo pradėtas įgyvendinti 2016 m. lapkričio mėnesį, o šiandien jau galime pasigirti, kad Melko regioninėje ligoninėje sėkmingai išgydėme 80 moterų, sirgusių endometrioze. Išsipildė penkių pacienčių svajonė susilaukti vaikučio – keturios moterys pastojo natūraliai, o vienai buvo atliktas dirbtinis apvaisinimas“, – pasakoja Prim. dr. Leopold Wanderer, Melko regioninės ligoninės Ginekologijos ir akušerijos skyriaus vedėjas.

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas su Pietų Moravija ir Pietų Bohemija vykdant gelbėjimo operacijas

Žemutinė Austrija jau pasirašė pagalbos paslaugų sutartis su Pietų Moravija ir Pietų Bohemija. Vėliau ruošiamasi pritaikyti programinę įrangą, siekiant suderinti Žemutinės Austrijos bendrosios pagalbos skambučių centro 144 ir Pietų Moravijos bei Pietų Bohemijos bendrosios pagalbos skambučių centrų susiekimą dėl tarpvalstybinių gelbėjimo operacijų. Tai padės

DAUGIAU INFORMACIJOS

www.noegus.at

Sveikata be sienų

Ligonis turi teisę patekti į artimiausią ligoninę, net jei ji yra kitoje šalyje.

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas sveikatos priežiūros srityje – tai būdas suvaldyti trūkumus ir pasinaudoti privalumais.

Daugiau informacijos: „Europos tarpvalstybinis bendradarbiavimas sveikatos priežiūros srityje. Teorija ir praktika“

<http://europa.eu/!MX44jk>

◀ Visų dėmesys – projektui PANORAMED, kuris buvo pristatytas Sevilijoje (Ispanija) rugsėjo 27 d.

„PANORAMED – unikali galimybė Ispanijos finansų ministerijai vadovauti novatoriškam procesui, siekiant geresnių galimybių Viduržemio jūros regione. Ši iniciatyva, tikiuosi, sutelks ir koordinuos šalies bei regiono suinteresuotuosius asmenis, ES ir kitas šios srities iniciatyvas, plėtojant bendrą požiūrį ir rengiant bendras strategijas ateičiai.“

Jorge García Reig, Ispanijos finansų ministerijos ES fondų generalinis direktorius

Naujas Viduržemio jūros regiono politikos kryptių valdymo forumas

Viduržemio jūros regione pristatytas naujas Europos tarptautinio bendradarbiavimo valdymo forumas, padėsiantis gerinti politikos formavimą regione.

Viduržemio jūros regiono valdymo platforma PANORAMED yra naujas didelio masto projektas, kurį patvirtino INTERREG Viduržemio jūros regiono programa, sutelkiantis Viduržemio jūros regiono Europos šalių ministerijas ir regionines valdžios institucijas. Visos valstybės narės, pradedant Portugalija ir baigiant Kipru, glaudžiai ir pastoviai bendradarbiaus tarpusavyje sprendžiant įvairias problemas, kaip antai pakrančių ir jūrų turizmą bei jūrų stebėjimą regione.

Projektui vadovauja pagrindinis partneris – Ispanijos finansų ir viešojo administravimo ministerija. Jo tikslas yra skatinti naujų sprendimų, susijusių su ekonomikos augimo problemomis ir galimybėmis, kurios yra panašios šiose teritorijose, priėmimą.

Projektui, kuris bus vykdomas iki 2022 m. pavasario, numatytas 9 mln. EUR biudžetas. Taigi, projektui skirta pakankamai laiko ir lėšų, kad jis padarytų veiksmingą poveikį politiniams sprendimams dėl darnaus vystymosi planavimo regione.

Pavyzdinis Viduržemio jūros regionui skirtas projektas

Projekte, kurį Europos Komisija spėjo įvardinti „pavyzdiniu“, dalyvauja trys – Regioninės ir miestų politikos, Jūrų reikalų ir žuvininkystės bei Europos kaimynystės politikos ir plėtros derybų – generaliniai direktoratai.

Prie jo prisijungę kiti svarbūs Viduržemio jūros regiono veikėjai užtikrins didesnes bendrų sprendimų priėmimo galimybes.

Asocijuotieji partneriai, visų pirma Viduržemio jūros sąjunga, JTAP Viduržemio jūros veiksmų planas, Viduržemio jūros vakarų regiono iniciatyva, ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono bei Periferinių pajūrio regionų konferencijos Viduržemio jūros komisija, taip pat prisidės siekiant geresnių rezultatų ir poveikio.

Europos valstybės pripažįsta projekto PANORAMED strateginę svarbą Viduržemio jūros regiono bendradarbiavimo ir sanglaudos politikos kryptims po 2020 m., pasibaigus šiam programavimo laikotarpiui. Taigi, projektas gali užtikrinti ilgalaikį teigiamą poveikį Viduržemio jūros regionui skirtoms ES strategijoms. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<https://governance.interreg-med.eu>

PROJEKTAI

EUROPOS KOSMOSO CENTRAS BELGIJOJE SIŪLO KELIONĘ IKI DANGAUS IR ATGAL

**BENDRA INVESTICIJŲ
SUMA
6 305 400 EUR**

**ES ĮNAŠAS
2 360 400 EUR**

Europos regioninės plėtros fondo remiamas Europos kosmoso centras (angl. *Euro Space Center*), pasitelkęs daugialypę terpę ir virtualią realybę, kviečia įvairaus amžiaus lankytojus susipažinti su kosmoso paslaptimis.

Šis centras buvo pastatytas praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio pabaigoje. Jo tikslas yra šviesti ir teikti pramogą lankytojams, kurie domisi viskuo, kas susiję su kosmosu. Tai muziejus ir pramogų parkas viename. Čia apsilankiusiems mokinių grupėms, šeimoms ir visiems, norintiems praplėsti savo akiratį, nepamirštami įspūdžiai – garantuoti!

Gavus papildomą finansavimą, ilgainiui centras buvo modernizuotas, atsižvelgiant į nuolat augantį jo populiarumą. Dabar šis centras yra vienas žinomiausių Belgijos mokslo ir technologijos centrų, kuris siūlo pakeliauti po kosmosą. Įrengus naują scenografiją, parodos tapo informatyvesnės, o lankytojai gali išsamiau susipažinti su kosmoso tyrimų raida.

Be to, pradedantiesiems kosmonautams siūlomos ir kitos pramogos: antigravitaciniai diržai, 5D virtualus skrydis raketa ir virtualios realybės imitatoriai. Užsisekę antigravitacinius diržus lankytojai gali šokinėti erdvėje nejausdami svorio, lyg būtų mėnulyje ar Marse. Užsidėjus virtualios realybės šalną galima pamatyti, kaip iš arti atrodo planetos, ir sužinoti, kaip žmonės jaučiasi kosmose.

Trys, du, vienas, startas!

Žiūrėdami 5D filmą galite prisijungti prie kosminio laivo „Apollo 11“ įgulos ir patirti 1969 m. nusileidimo mėnulyje įspūdžius, kuriuos sustiprina specialieji efektai.

Daugialypės terpės paroda supažindina lankytojus su kasdieniu gyvenimu kosmose. Čia eksponuojamas miltelių pavidalo maistas, oro pagalvės, specialios priešgaisrinės signalizacijos ir kosminės antklodės, o šalia – kosmonautų pasakojimai.

Naudodamiesi grafinėmis planšetėmis, mažieji lankytojai gali žaisti žaidimą „Kosmoso didvyriai“ ir dalyvauti „kosmoso misijoje“. Šis edukacinis žaidimas su animaciniais veikėjais, kurie pasakoja vaikams apie kosmosą, žaidžiamas kieme. Na, o planetariume galima sužinoti daugybę įdomių faktų apie žvaigždes ir planetas, ryškiai šviečiančias ant planetariumo lubų.

Aistringi kosmoso gerbėjai gali užsisakyti „Savaitgalio misiją“ ir išbandyti daugiaašę kėdę bei nesvarumo būklės treniruoklį, kuriais naudojasi tikri kosmonautai ruošdamiesi skrydžiui.

Centras organizuoja savaitės trukmės vasaros stovyklas jaunesniems nei 18 m. vaikams pagal šešias skirtingas temas, kaip antai palydovų kūrimas, raketų paleidimas, kosmonautų rengimo kursai ir bepiločių skraidyklių valdymas. Mėgstantys stebėti žvaigždes gali susikonstruoti teleskopą ir sudarinėti žvaigždėlapius. Be to, jiems rengiamos pamokos apie oro slėgį, temperatūrą ir drėgnį.

Europos kosmoso centras, kuriame edukaciniai užsiėmimai ir pramogos papildo vieni kitus, suteikia lankytojams unikalų galimybę patyrinėti kosmosą ir suvokti jo naudą gyvybei žemėje. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.eurospacecenter.be/en/>

PROJEKTAI

REIŠMINGAS VIDURIO EUROPOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR TECHNOLOGINĖS PLĖTROS POSTŪMIS

**BENDRA INVESTICIJŲ
SUMA
97 000 000 EUR**

**ES ĮNAŠAS
82 000 000 EUR**

Čekijos Respublikoje įkurtas naujas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centras vaidins svarbų vaidmenį formuojant būsimą Europos energijos tiekimo sistemą. Šis centras, kurį remia Europos regioninės plėtros fondas, siūlo galimybes tyrėjams, absolventams ir studentams pritaikyti gamtos mokslų ir inžinerijos žinias kuriant tvarią energetiką.

Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centras SUSEN (angl. *SUStainable ENergy*), kuris atvėrė duris 2017 m., sustiprins Čekijos Respublikos galimybes prisidėti prie visos Europos pastangų siekiant užtikrinti saugią ir tvarią XXI a. energetiką. Centro, kurio bendras plotas didesnis nei 8800 kv. metrų, padaliniai veikia Bohemijos pietvakarių ir vidurio regionuose. Tai išties reikšmingas postūmis Vidurio Europos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje.

Pagrindinė SUSEN veikla yra sutelkta į tolesnę branduolinės technologijos, kaip tvarios energijos gamybos priemonės, plėtrą. Stengdamasis sustiprinti darbo santykius ir sąsajas šiame regione, centras kuria ryšius su kitomis Europos mokslinių tyrimų institucijomis, visų pirma – su Europos mokslinių tyrimų erdve (EMTE). EMTE remia laisvą mokslininkų, žinių ir technologijų judėjimą, kuris gerina ES mokslinių tyrimų veiklą, stiprina jos konkurencingumą ir skatina ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą.

SUSEN, prisidėdamas prie darbo vietų kūrimo iniciatyvos, savo centre įkūrė 128 naujas darbo vietas. Maždaug 60 % jų yra skirtos tyrėjams. Be to, centras yra pasiryžęs kasmet priimti maždaug 55 absolventus bei studentus ir suteikti jiems unikalią galimybę čia pasimokyti.

Dėmesys ateičiai

Centro kūrimas prasidėjo nuo dviejų naujų pastatų statybos ir penkių anksčiau pastatytų statinių išplėtimo bei atnaujinimo. Po to centre buvo sumontuoti naujausi technologiniai įrenginiai, užtikrinantys kvalifikuotiems tyrėjams galimybę konkuruoti globalizuotame pasaulyje. Centro statybos ir įrengimo darbai kainavo 97 mln. EUR, iš jų 82 mln. EUR skyrė ERPF.

Buvo planuota, kad centras bus pradėtas statyti 2011 m. pradžioje, o baigtas – 2015 m. gruodį, tačiau dėl Fukušimos atominėje elektrinėje įvykusios tragedijos centro atidarymas buvo atidėtas. Vėliau keitėsi branduolinės energijos sektorių reglamentuojanti politika ir jai keliama reikalavimai, taigi, turėjo keistis ir centro mokslinių tyrimų apimtis, todėl centro atidarymas buvo atidėtas dar kartą.

Centras SUSEN, turėdamas ganėtinai mažą potencialių tiekėjų ratą, kuria pažangias ir unikalias technologijas. Iš 82 mln. EUR, kuriuos skyrė ERPF, 60 mln. EUR buvo panaudota įrengimams įsigyti ir sumontuoti. ■

.....
DAUGIAU INFORMACIJOS

www.susen2020.cz

PROJEKTAI

SKLANDUS
EISMAS VILNIUJEBENDRA INVESTICIJŲ
SUMA
107 000 000 EURES ĮNAŠAS
84 000 000 EUR

Nuo 1991 m, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, jos sostinės Vilniaus šiauriniai ir vakariniai rajonai bei aplinkiniai miesteliai ir kaimai gerokai išsiplėtė. Deja, kelių infrastruktūros plėtros tempai nebuvo tokie džiuginantys. Tačiau dabar miestas turi vakarinį aplinkkelį, kuris be Europos regioninės plėtros fondo paramos būtų sunkiai įsivaizduojamas.

Vilnius išsidėstęs svarbioje Europos transporto tinklo vietoje. Miestą skersai ir išilgai kerta ES transeuropinio transporto tinklo keliai, įskaitant E28, jungiantį Vokietiją su Baltarusija, ir E85, kuris driekiasi nuo Graikijos iki pat Lietuvos pajūrio.

Nors beveik visi Vilniaus įvažiavimo ir išvažiavimo keliai yra keturių eismo juostų, vis dėlto aplinkelių trūkumas buvo akivaizdus. Transporto priemonėms dažnai tekdavo važiuoti siauromis miesto gatvėmis, nepritaikytomis tokiam automobilių srautui.

Padėtį pablogino ir tai, kad pastaraisiais metais gerokai išsiplėtė aplinkiniai miesteliai ir kaimai, todėl dabar kiekvieną dieną į Vilnių ir atgal keliauja maždaug 150 000 žmonių. Be to, per pastaruosius du dešimtmečius 25 % išaugo Vilniaus šiaurės vakarų dalies gyventojų skaičius. Dabar čia gyvena apie 200 000 žmonių. Šioje dalyje yra tik viena stambi transporto arterija, galinti susidoroti su tokio didžiu transporto srautu.

Lėtai, bet užtikrintai

Vilniaus vakarinis aplinkkelis buvo suplanuotas gerokai anksčiau. Žemė jo statybai buvo užkonservuota dar praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje, tačiau iš mirties taško projektas pajudėjo tik 1998 m. Praėjus dar šešeriems metams, buvo patvirtinta tiksli aplinkkelio trasa.

Į tris etapus suskirstyti darbai buvo pradėti 2009 m. Pirmoji šiek tiek ilgesnė nei pusės kilometro atkarpa, kurios įrengimo metu buvo rekonstruotas Lazdynų tiltas, baigta 2011 m. 2014 m. buvo baigta antroji beveik trijų kilometrų ilgio aplinkkelio atkarpa.

Ir nors abi naujo aplinkkelio atkarpos gerokai palengvino naudojimąsi vietos keliais, vis dėlto pravažiuojančios, įvažiuojančios ir išvažiuojančios transporto priemonės negalėjo aplenkti miesto centro. 2017 m. baigtas trečiasis etapas viską sudėliojo į savo vietas. 5,4 kilometrų ilgio atkarpa driekiasi iki trečio ilgiausio (135 km ilgio) šalies greitkelio A2, jungiančio Vilnių ir Panevėžį. Galutinės aplinkkelio atkarpos statybą, kuri kainavo 107 mln. EUR, finansavo ERPF.

Baigtas aplinkkelis bus pajėgus aptarnauti transporto srautus, kurie, prognozuojama, iki 2039 m. padidės 6 %. Nukreipus transporto priemonių srautus iš miesto, sutrumpės kelionės laikas ir miestiečiams, ir miesto svečiams. Aplinkkelis padės išvengti spūsčių, be to, mieste sumažės išmetamų teršalų kiekis. Tai naudinga ne tik aplinkai, bet ir vilniečių gyvenimo kokybei. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

www.vilnius.lt

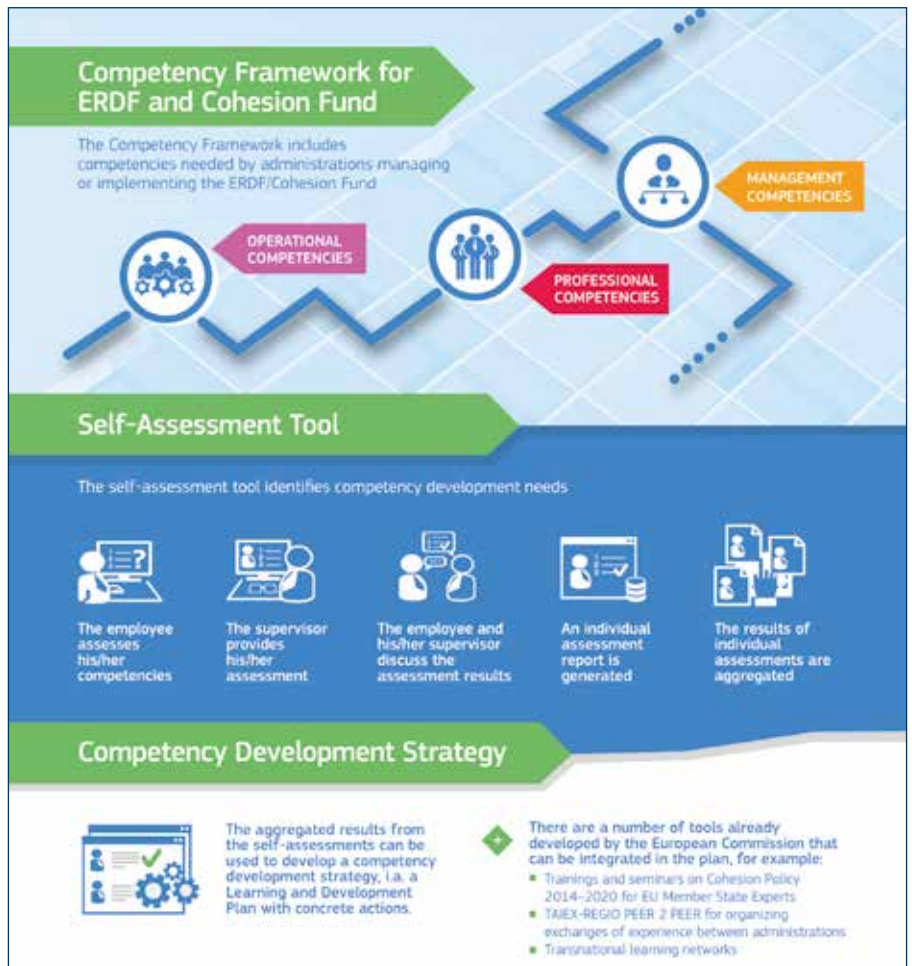
GERESNI GEBĖJIMAI GERESNIEMS REZULTATAMS UŽTIKRINTI

Nauji ES bendrieji gebėjimai padeda valstybės pareigūnams plėtoti savo gebėjimus.

7-ojoje sanglaudos ataskaitoje pabrėžiama, kad norint sustiprinti sanglaudos politikos investicijų poveikį, valstybėms narėms ir regionams reikia aukštos kokybės institucijų. Vals-tybės pareigūnams būtina stiprinti vei-klus, profesinius ir valdymo gebėjimus ne vien ES lėšų valdymo, bet ir kitose srityse, kaip antai viešųjų pirkimų, vals-tybės pagalbos ir pan.

Europos Komisijos regioninės ir miestų politikos generalinio direktorato sukurta naujoji priemonė padės nustatyti ir veiks-mingai šalinti gebėjimų spragas. Ši prie- monė skirta viešosioms įstaigoms, susijusioms su Europos regioninės plė- tros fondo ir Sanglaudos fondo lėšų val- dymu, t. y. nacionalinėms koordinavimo įstaigoms, vadovaujančiosioms, audito bei tvirtinančiosioms institucijoms, jung- tiniam sekretariatams ir tarpinėms institucijoms.

Dabar šios įstaigos gali naudotis ES ben- draisiais gebėjimais, kuriuos sudaro admi- nistracijoms bei pareigūnams privalomi gebėjimai ir internetinė įsivertinimo prie- monė, leidžianti darbuotojams įsivertinti kiekvieno gebėjimo, būtino jų darbui atlikti, lygį. Tai padės nustatyti būsimo- sius gebėjimų plėtojimo tikslus.

Duomenų prieinamumas

Ši priemonė yra itin naudinga vadovams, nes jie gali susipažinti su visų darbuotojų įsivertinimo rezultatais ir susidaryti bendrą nuomonę apie įstaigos administravimą. Remiantis šiais rezultatais, galima parengti mokymo ir gebėjimų plėtojimo planus, padėsiančius šalinti esamas spragas.

Ši patogi bei lanksti priemonė aprėpia visus gebėjimus ir gali būti pritaikoma įvairioms administracijoms, nepriklausomai nuo jų dydžio ir nuo to, ar jos dirba

su sektorinėmis ar regioninėmis veiks- mų programomis. Ši priemonė naudinga ne tik lėšų valdymui. Ji gali užtikrinti dides- nį dėmesį ir strateginį požiūrį į ilgalaikį gebėjimų plėtojimą ir pagerinti pačios administracijos darbą bei paslaugų, kurias ji teikia piliečiams ir verslui, kokybę. ■

ES STRATEGIJOS DĖL ALPIŲ REGIONO METINIS FORUMAS 2017 M. LAPKRIČIO 23–24 D., MIUNCHENAS (VOKIETIJA)

Metinis ES strategijos dėl Alpių regiono forumas sukviėtė Alpių makroregiono pagrindinių institucijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų atstovus. Forumo dalyviai įvertino pasiektą pažangą ir aptarė pirmuosius devynių teminės veiklos grupių rezultatus.

“*Makroregioninės strategijos yra svarbiausios strateginio masto politinės programos ir ilgalaikis siekis bendromis jėgomis kurti geresnę ateitį.*”

Komisijos narė Corina Crețu

PAGRINDINIAI REZULTATAI

Buvo priimta bendra deklaracija, kurioje išvardyti esminiai būsimos strategijų sėkmės ir veiksmingumo veiksniai:

- › Politinis ryžtas, tvirtesnis bei glaudesnis bendradarbiavimas ir sąsajų nagrinėjimas
- › ES makroregioninių strategijų integravimas į ES finansavimo programas po 2020 m.
- › Tinkamas pridėtinės strategijų vertės išaiškinimas plačiajai visuomenei ir nuomonės formuotojams.

ŽALIOJI INFRASTRUKTŪRA IR PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS STRATEGIJOS

- › Užtikrinti vietas, nacionalinių ir ES veiksmų dėl klimato kaitos koordinavimą bei žaliosios infrastruktūros diegimą
- › Teikti pirmenybę veiksmingam ir tvariam miškų valdymui.

ATEITIES KŪRIMAS: BIOLOGINĖS VERTĖS GRANDINĖS IR TRADICINĖS EKONOMIKOS SRITYS

- › Kova su gyventojų skaičiaus mažėjimu ir darbo galimybių jauniems žmonėms kūrimas
- › Pagalba kuriant tinklus ir steigiant struktūras siekiant keisti geros praktikos pavyzdžiais, įskaitant jaunuosius ūkininkus ir žemės ūkio specialistus
- › Suinteresuotųjų šalių įtraukimas ieškant sprendimų.

PERĖJIMAS PRIE SUSIETŲ TRANSPORTO SISTEMŲ

- › Gerinti tarptautinį susisiekimą
- › Optimizuoti ir suderinti tarpusavyje kelionių informacijos sistemas Alpių regionuose ir valstybėse
- › Išsiaiškinti pagrindines problemas, trukdančias kurti susietą daugiarūšio transporto informacijos sistemą, ir padidinti viešojo bei darnaus transporto patrauklumą.

PAŽANGUS KAIMAS

- › Postūmis inovacijoms, vystymuisi, tvarumui ir darbo vietų kūrimui
- › Propaguoti pažangių kaimų koncepciją, siekiant sukurti sąsajas tarp trijų veiklos grupių ir išsiaiškinti bendradarbiavimo galimybes
- › Rasti konkrečius sprendimus dėl skaitmeninimo Alpėse ir numatyti būdus, kaip šiuos sprendimus pritaikyti kituose Alpių regionuose, kurie neaktyviai dalyvauja ES strategijos dėl Alpių regiono įgyvendinime.

ALPIŲ REGIONAS – PATRAUKLI VISAM PASAULIUI IR SVEIKATAI NAUDINGA VIETA

- › Alpių regiono sveikatos turizmas jungia savyje sveikatos bei turizmo aspektus ir yra turizmo, Alpių autentiškumo, medicininio pagrindimo, rezultatais grindžiamos plėtros ir regioninio vystymosi pagrindas
- › Leidžia plačiau pažvelgti į tarptautinius projektus, kuriais galima vadovautis plėtojant Alpių sveikatos turizmą, grindžiamą natūraliomis sveikatinimo priemonėmis.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<https://www.alpine-region.eu/>

IŠVERSTA 7-OJI SANGLAUDOS ATASKAITA

7-oji sanglaudos ataskaita, paskelbta 2017 m. spalio mėn. anglų kalba, dabar jau išversta į prancūzų, vokiečių, ispanų, italų ir lenkų kalbas. Su jomis galima susipažinti INFOREGIO interneto svetainėje. Iki 2018 m. vasario mėn. vidurio ši ataskaita bus išversta į likusias kalbas.

Joje apžvelgiama ES regionų ir miestų padėtis, naudojant sanglaudos lėšas krizės metais įgyta patirtis ir sanglaudos politikos po 2020 m. pagrindas. Ataskaitoje nagrinėjama dabartinė ES ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos padėtis ir į Sąjungą pažiūrima pro dinamą: Europos ekonomika atsigauja, tačiau tebėra skirtumų tarp valstybių narių ir pačiose valstybėse narėse. Viešosios investicijos ES dar nepa-

siekė prieš krizę buvusio lygio. Regionams ir valstybėms narėms reikia netgi daugiau paramos, kad jie galėtų įveikti diskusijoms skirtame dokumente dėl ES finansų ateities nustatytus uždavinius, susijusius su skaitmenine revoliucija, globalizacija, demografiniais pokyčiais ir socialine sanglauda, ekonomine konvergencija ir klimato kaita.

Ataskaitoje siūloma ES masto politika, kuri turėtų tris pagrindinius tikslus: suvaldyti globalizaciją, nieko nepalikti nuošalyje ir remti struktūrines reformas. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!uy68YC>

2017 M. ES PLAČIAJUOSČIO RYŠIO APDOVANOJIMAI

Lapkričio 20 d. Briuselyje vyko 2017 m. Europos plačiajuosčio ryšio apdovanojimų ceremonija, kurios metu už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė Corina Crețu ir už žemės ūkį ir kaimo plėtrą atsakingas Europos Komisijos narys Phil Hogan paskelbė konkurso nugalėtojus. Buvo išrinkti penki projektai, kurie varžėsi novatoriškų finansavimo modelių, išlaidų mažinimo, teritorinės sanglaudos, socialinio ir ekonominio poveikio bei konkurencijos kategorijose. Šie projektai – puikus pavyzdys kitiems regionams ir organizacijoms, planuojančioms plačiajuosčio ryšio plėtrą.

Vienas nugalėtojų yra Graikijos projektas „Plačiajuostis ryšys kaime“, kurį rėmė Europos regioninis plėtros fondas, ir kuris buvo įgyvendintas pasitelkus viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę. Įgyvendinus šį projektą, atokiose Graikijos vietovėse gyvenantys žmonės, kurie anksčiau galėjo tik pasvajoti apie internetą, buvo aprūpinti plačiajuosčio ryšio infrastruktūra ir prisijungimo paslaugomis už prieinamą kainą. Projektas padėjo didelės spartos tinklams pasiekti atokiausius kampelius, į kuriuos privatūs subjektai nenori investuoti dėl mažos komercinės vertės. Dabar plačiajuostis ryšys veikia Graikijos šiaurės, vidurio bei pietų regionuose ir aprėpia maždaug 45 % Graikijos geografinės teritorijos. Prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros prijungti 5077 kaimai ir (arba)

gyvenvietės, o internetu gali naudotis 525 287 gyventojai, gyvenantys atokiose ir izoliuotose šalies teritorijose. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!tH46yD>

DARBOTVARKĖ

2018 M. GEGUŽĖ

Italija (IT) (tikslus laikas ir vieta bus nurodyti vėliau)

3-iasis metinis ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono forumas

2018 M. BIRŽELIO 4–5 D.

Talinas (EE)

9-asis metinis ES Baltijos jūros regiono strategijos forumas

2018 M. SPALIO 8–12 D.

Briuselis (BE)

2018 m. Europos regionų ir miestų savaitė

2018 M. SPALIO 18–19 D.

Sofija (BG)

7-asis metinis ES strategijos dėl Dunojaus regiono forumas

2018 M. LAPKRIČIO 20–21 D.

Insbrukas (AT)

2-asis metinis ES strategijos dėl Alpių regiono forumas

Daugiau informacijos apie šiuos renginius galite rasti „Inforegio“ svetainės darbotvarkės skyriuje:
http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/newsroom/events/

TEISINIS PRANEŠIMAS

Nei Europos Komisija, nei joks Komisijos vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už toliau pateikiamos informacijos naudojimą.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2017

PDF: ISSN 1725-8227

Leidžiama atgaminti, jei nurodomas šaltinis.

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo tvarka reglamentuojama Sprendimu 2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Naudoti ir atgaminti nuotraukas ar kitą medžiagą, kurios autorių teises nepriklauso ES, galima tik turint autorių teisių turėtojo leidimą.

Šis žurnalas spausdinamas anglų, prancūzų, vokiečių, bulgarų, graikų, ispanų, italų, lenkų ir rumunų kalbomis naudojant perdirbtą popierių. Internetu jį galima skaityti 22 kalbomis adresu http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/information/publications/panorama-magazine/

Šio numerio turinys buvo baigtas rengti 2017 m. gruodžio mėn.

© Europos Sąjunga, 2017

Printed in Belgium

NUOTRAUKOS (PUSLAPIAI):

Viršelis: © Europos Sąjunga
3 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
4, 5 ir 6 puslapiai: © Bulgarijos vyriausybė
7 puslapis: © Vincent Arbelet
8 puslapis: © Morto, © David Cesbron
9 puslapis: © Emmanuel Erme
10 puslapis: © „Shutterstock“
12 puslapis: © Europos Sąjunga. Šaltinis: Europos Parlamentas
13 puslapis: Mari Kiviniemi, © Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
13 puslapis: Daniel Termont, © „Eurocities“
13 puslapis: Beate Merk © Europos reikalų ir regioninių santykių ministerija, Bavarija
16 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
17 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
19 puslapis: © Prancūzijos Gvianos Teritorinė Bendrija

21 puslapis: © Kanarų salų vyriausybė
22 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
23 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
24 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
25 puslapis: © Europos Sąjunga. Šaltinis: Europos Parlamentas
28 puslapis: Werner Färber: © „Associated Press“; Regina: @ IKT taikomųjų programų e. įtraukčiai skatinti projektas; Vukusic: © „Associated Press“; Katie Gillmon: © „Fifteen Corwall“
29 puslapis: Civitas mimosa © Tiago Sousa; Antonio Grassi: © „Diritti a scuola“; Safija Imsirovic © Joel Nilsson
30 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
31 puslapis: © Europos Sąjunga, 2017
34 ir 35 puslapiai: © Europos Sąjunga, 2017
36 ir 37 puslapiai: © Europos Sąjunga, 2017
38 puslapis: © iStock „Leonid Andronov“; Vincent Soler I Marco © Valensijos vyriausybė

39 puslapis: © Valensijos vyriausybė, Sira
40 puslapis: © Valensijos vyriausybė
43 puslapis: © Valensijos vyriausybė
44 puslapis: © Valensijos universitetas; © Valensijos vyriausybė
46 puslapis: © Maltos vyriausybė
47 puslapis: © Maltos vyriausybė
48 ir 49 puslapiai: © Maltos vyriausybė
50 puslapis: © Europos Sąjunga. Šaltinis: Europos Parlamentas
51 puslapis: © Aostos autonominis regionas
52 puslapis: © Prancūzijos departamentų asamblėja
53 puslapis: © Ekstremadūros regionas
54 ir 55 puslapiai: © NÖGUS
56 puslapis: © PANORAMED
57 puslapis: © „Euro Space Center“
58 puslapis: © SUSEN
59 puslapis: © „Common Creative Pixabay“

LIKITE PRISIJUNGĘ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
 cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
 @CorinaCretuEU

Leidinių biuras

Europos Komisija
 Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas
 Komunikacijų skyrius – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieuaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 El. pašto adresas: regio-panorama@ec.europa.eu